

V I E N Y B Ė

71 M. 32 N.

412 Bedford Avenue
Brooklyn 11, N. Y.

1957 M. SPALIO (OCTOBER) 25 D.

Telefonas:
EV 4-0862

KAINA 15 C

Dabar

JUOZAS TYSLIAVA

Karalienė Elzbieta su savo Pilypu išskrido atgal į Londoną, bet jos šypsena, matyta televizijoje, tebešviečia savo simboliška mėnesiena.

Ir dabar, kai britų vyriausybės galva, premjeras Macmillan, jau kalbasi su prezidentu Eisenhoweriu Washingtone, mums pradeda iš lėto ryškėti, kas iš tikrųjų slėpėsi už tos karališkos mėnesienos.

Valstybės, kaip ir žmonės, jieško tų pačių susiartinimo priemonių, kurių tikslas dažniausiai būna praktiškas, net prozaiškas.

Bet šiuo atveju britai vistiek yra laimingi:

Tos mėnesienos dėka, jų imperijoje, kad ir sumažėjusioje, saulutė vis dar nenusileidžia.

Šia proga vertėtų pasvarstyti vieną kuklų klausimą, kurį politikos mokslų daktarai vadina akademiniu.

Kodėl respublikų prezidentais tegali būti vyrai, kai tuo tarpu monarchijoms vadovauja ir vyrai ir moterys?

Kodėl tokioje demokratiškoje respublikoje, kaip Šveicarija, moterims vis dar neleidžiama balsuoti, kai tuo tarpu monarchijose seniai balsuoja ir vyrai ir moterys?

Į šiuo du klausimus dar neatsakius, jau galima drąsiai teigti, kad daugelis karalių yra demokratiškesni už kai kurių respublikų prezidentus.

O tuo tarpu dirbtinis žemės palydovas, kartu su jį iššovusiomis į erdvę makštėmis, tebeskrieja.

Ir dabar, kai Amerikos mokslininkai ruošiasi paleisti savąjį, žmogus imi stebėtis žmogumi:

Koks tu bejėgis ir savo pastangose dar vis primityvus esi, žemės gyventojau.

Dar tik dabar tu, užsidėjęs dvi-lypius akinius – mikroskopą ir teleskopą – pradedi suprasti savo menkystę šioje planetoje. Tik dabar tu pradedi apčiuopti atomus, kurie sukasi ir skrieja tokioje pat tvarkoje, kaip ir saulė su savo planetomis aplink kitą, dar didesnę negu saulė, žvaigždę.

Tik dabar tu, žemės mikrobe, pradedi įsitikinti, kad erdvė tarp atomų reliatyviai yra tokia pat, kaip ir ta, kurioje mirga žvaigždės.

O tuo tarpu Jūra Bendoriūtė, Nijolė Mekaitė, Renata Alinskienė ir Tadas Alinskas stebi, kaip upelyje žaidžia rudens šešėliai, kaip krinta lapai ir kaip juos vandens srovė neša, neša...

(V. Maželio nuotrauka)

BROWNEL PASITRAUKIA

Spalio 23 d. prezidentas Eisenhoweris priėmė Herbert Brownell atsištatidinimo iš vyriausiojo prokuroro vietos pareiškimą. Galutinai iš savo pareigų Brownell pasitraukia po poros savaitių, bet į jo vietą prezidentas Eisenhoweris jau paskyrė William P. Rogers, dabartinį prokuroro padėjėją. Brownell žada grįžti į privačią advokato praktiką New Yorke.

Paskutinis prokuroro Brownell žygis, liečiantis lietuvius, buvo tas, kad jis parašė laišką Lietuvos Darbininkų Susivienijimui ir Lietuvos Darbininkų Literatūros Draugijai, pranešdamas, kad byla, kurią buvo užvedęs Teisingumo Departamentas prieš tas dvi komunistines organizacijas, kaip subversyves, yra panaikinta.

● Iš Washingtono praneša, kad du svarbūs kariniai bandymai – atominės bombos kovai su povandeniniais laivais ir satelitinės raketos – sėkmingai įvykdyti spalio 23 d. Floridos pajūryje.

● Amerikos mokslininkai tvirtina, kad Sovietų paleistas dirbtinis

žemės palydovas esą tris kartus didesnis, nekaip iš Maskvos buvo pranešta.

● Egipto diktatoriaus Nasserio agitatoriai pradėjo kirsinti Rytų Afriką prieš anglius.

"Du skorpionai vienoj bonkoj"

Moskvoje 1947 m. rusai pirmą kartą vaidino Leskovo veiklą „Blusa“. Dalykas toje apne vieno anglų mokslininko išradimą, pagaminusio mikroskopinę plieninę blusą, sugebantį daryti milžiniškus šuolius. Rusų mokslininkai paprasė blusą paskolinti, kad gautų patobulinti esamąją. Kad blusa anglams buvo gražinta, ji nebesukinėjo. Apibūdinti per mikroskopą, anglų mokslininkai pamatė, kad rusai blusą pakausė...

Panasus atsitikimas įvyko po dešimties metų su dirbtiniu žemės satelitu.

Kėja pirmą kartą buvo viešai paskelbta Amerikoje, dar sėdimo karo pradžioje. Taisymo sekretorius James Forrestal, tendencijas amerikiečių ir vokiečių mokslininkų studijomis, reikavo iš pagrindų keisti strategiją. Jis siūlė, kad britų rusai asi kariauti už žemės ribų – erdveje. Anot jo, erdvej turi būti prisodinta dirbtinių sąly, kas leistų užkariauti menulį ir kontroliuoti is ten visus penkis rusų žemės kontinentus.

Tesinys 7 psl.

Liberty Federal bankas plečiasi

APAČIOJE. Prezidentas Kazys S. Cheledenas prakasa žemę pamatams, ant kurių dabar statomi Liberty Federal Savings and Loan Association skyriaus namai Philadelphiaje. Ceremonijose dalyvavo artimiausi būsiniojo skyriaus kaimynai. (Plačiau skaitykit 3 p.)

VIENYBĖ

LITHUANIAN WEEKLY
Established in 1886

Juozas Tyšlava
Editor and Publisher
Vytautas Gedgaudas
Managing Editor
Vytautas Meškauskas
Associate Editor
Valerija Tyšlava
Business Manager

Editorial and Business Offices:
412 Bedford Ave., Brooklyn 11,
N. Y. Tel. Evergreen 4-0862.

Entered as Second Class Matter
October 23, 1907 at the Post
Office of Brooklyn, N. Y.

SUBSCRIPTION RATES: USA,
Canada and Other Countries.
\$7.00 for One Year.

ADVERTISING RATES on appli-
cation.

MIRĖ

Valerija Timinskienė, ilgametė Vienybės skaitytoja Philadelphijoje, mirė spalio 15 d., sulaukusi 64 m. amžiaus. Palaidota su bažnytinėmis apeigomis spalio 19 d. Laidojo J. Kavaliauskas. Liko vyras Stasys ir du sūnūs, Stasys ir Aleksandras. Velionė kilusi iš Telšių, atvykusi į šią šalį 1913 m. Užuojauta likusiems šeimos nariams.

DRAUGYSTĖ

Šią savaitę Washingtone prezidentas Eisenhoweris tariasi su Anglijos premjeru Macmillanu.

Tai ne pirmas pasitarimas tarp abiejų kraštų vadovų, kai tarptautinė politika atsiduria sunkiame kelyje. Nežiūrint to, kad pro tarpiniais tarp Amerikos ir Anglijos iškyla aštrių skirtumų, tačiau sugebėjimas išgyventi tokius nesutarimus yra tos angly-amerikičių draugystės stiprumo įrodymas.

Šita angly-amerikičių draugystė remiasi bendru tikėjimu politine demokratija ir bendru ryžtu tiesti ir tobulinti demokratinius gyvenimo kelius.

Karalienė Elzbieta ir prezidentas Eisenhoweris apie tokį draugystės pobūdį užsiminė savo kalbose.

„Abiejų kraštų draugystė buvo išbandyta karo metu, kai mes kovojome petis į petį, gindami vertybes, kurios mums yra brangios“, pasakė prezidentas Eisenhoweris pasitikdamas karalienę.

Šios savaitės pasitarimuose bus aptartos Vidurinių Rytų problemos, ir, svarbiausia, prezidento iškeltas sumanymas įgyvendinti glaudesnę techninį bei mokslinį bendradarbiavimą. „Mūsų mokslininkai turi dirbti išvien“, sako Eisenhoweris.

KRUVINOS METINĖS

Sąryšy su Vengrijos revoliucijos metinėmis, prezidentas Eisenhoweris paskelbė tokio turinio pareiškimą:

„Pernai šią dieną Vengrijai tauta bandė sudaryti laisvą savo pasirinktą valdžią. Toji jų pastanga buvo brutaliai ir beatodairiškai komunistinio prispaudėjo ginkluotų pajėgų sutriuškinta. Visi amerikiečiai, lygiai kaip ir laisvos tautos visame pasaulyje, atmins šį istorinį įvykį su gilia pagarba vengrijai išimtinam narsumui“.

Washingtone trečiadienį buvo paskelbta Vengrijai atminti diena.

Budapesta tampa naujų spindinčių simbolių žmogaus ilgesio būti laisvam.

JĮ REŽISAVO PIRMAJĄ LIETUVIŲ VAIDINIMĄ

WATERBURY, CONN. - Žurn. Kl. Prielgauskas, viešėdamas pas gimines Waterbury, turėjo platesnį pasikalbėjimą su S. Venclauskiene, pirmojo lietuvių spektaklio, įvykusio 1899 m. Palangoje, vaidintoja ir režisore. Tada buvo vaidinama Keturakio-Vilkutaičio komedija „Amerika pirtyje“ ir dabar jau yra praėję 58 metai nuo to istorinio vaidinimo.

Kl. Prielgauskas žadėjo vėliau duoti platesnį pasikalbėjimą su S. Venclauskiene, kuriai jau yra 83 m. amžiaus.

Kaip visiems žinoma, S. Venclauskienė labai daug jėgų skyrė jaunimui, išauklejusi apie 100 vaikų, kurių apie 20 išleido į aukštuosius mokslus.

S. Venclauskienė mūsų bendradarbiui pareiškė, kad ji yra sužavėta Vienybės formatu ir turiniu.

KONCERTAS

Waterburio Santaros Skyrius rengia koncertą, kuris įvyks lapkričio 9 d., 7 val. vakare, 103 Green Street, saleje. Programą išpildys lietuviai studentai menininkai.

Po koncerto, linksmi, studentiški šokiai.

Rengėjai visus maloniai kviečia dalyvauti.

Santaros Skyrius

PARDUODAMA:

Woodhavene 2-jų butų atskiras namas su šildymu, 2 garažai ir darželis už \$17,500. Kitas didesnis už \$23,000. Kreiptis: brokeris JUOZAS GRABAU, 227 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y. Tel. ST 2-7524.

IŠNUOMOJAMAS

gražus 5 kambarių butas Ridgewoodo sekcijoje. Trečiame aukšte. Centralinis gazo apšildymas. Kreiptis: VI 3-6545.

REIKALINGA

Moteris, namų ruošos darbams, gera alga, savas kambarys su vonia. Telefonuoti HU 7-4790.

DĖMESIO!

(Licensed by USSR)

DĖMESIO!

GENERAL PARCEL & TRAVEL CO., INC.

(Turinti leidimą iš Sov. Sąjungos)

135 W. 14th St., New York 11, N. Y. Tel. CHelsea 3-2583

MŪSŲ FIRMA GAVO IŠ 'INTOURIST' MASKVOJE OFICIALŲ

LEIDIMĄ TIESIOGINIAI SIŪSTI SIUNTINIUS Į:

SSSR, LIETUVĄ, ESTIJĄ, LATVIJĄ, UKRAINĄ, GUDIJĄ, BUKOVINĄ, ARMENIJĄ, IR KITAS RESPUBLIKAS SOVIETŲ SĄJUNGOJE

Pakietai pristatomi asmeniškai, paštu, arba kitais klientui patogiais būdais. Siuntiniai supakuojami ir tuojau išsiunčiami. Po poros dienų siuntėjas gauna oficialų pašto įstai-gos pakvitavimą.

Užmiesčio klientai gali būti tikri greitu mūsų dėmesiu. Gavę Jūsų siuntinį, siunčiame tuoj pat paštu smulkią apyskaitą.

SVARBU! Visos siuntimo išlaidos, įskaitant muitą, sumokama čia. Jūsų giminės ir draugai gaus siuntinius nemokamai, be jokių mokesčių.

Mūsų klientų patogumui, mes parduodame įvairias medžiagas, odos daiktus, batus ir pusbačius, laikrodžius ir laikrodėlius, vaikų drabužius, nosines, šalikus, ir kitokius aukštos kokybės dalykus prieinamomis kainomis. Turime pilną rinkinį vaistų. Mes siunčiame siuvas masinas, rašomąsias mašinėles, mechaniskus ir techniskus instrumentus, taip pat foto aparatus. Prašykite mūsų kainaraštį.

SPECIALŪS PASIŪLYMAI KALĖDOMS!

SIŪSKITE DOVANŲ SIUNTINIUS SAVO GIMINĖMS IR DRAUGAMS LIETUVOJE

1. BERNIUKAMS (Nuo 5 iki 12 m. amž.) PILNA KAINA \$38.33

2 jardai 100% vilnonės medžiagos žieminiam paltui. Aukštos kokybės. Visomis spalvomis. 2 jardai pamušalo. Geros rūšies, pritaikytomis spalvomis. 2½ jardu gabardino, 60 colių pločio, kostiumui. Ypatinai atsparus. 2 jardai pamušalo, 1 jardas medžiagos kišeniams ir kt. kostiumui. 1 porą žieminių batų odiniai su kailių pamušalu, puikios kokybės. 3 jardai medžiagos marškiniams. Geros rūšies, visokiomis spalvomis. 6 (ball-point) rašomos plunksnos, visokiomis spalvomis, plastiškame voke.

2. MERGAIČIAMS (Nuo 4 iki 10 m. amž.) PILNA KAINA \$38.96

1½ jardu medžiagos suknelei, 85% vilno, 15% nylono. Puikios rūšies, skalbama, didelis pasirinkimas madų ir spalvų. - 2 jardai 100% vilnonės medžiagos mergaitės paltui. Geriausios rūšies, visomis spalvomis. - 2 jardai vilnonio (quilted) pamušalo, pritaikytomis spalvomis. 1 pora žieminių odos batų, kailio pamušalas, geros rūšies. 1 gražus vilnonis šalikas, pritaikytas prie palto. 2 poras šiltų kojinių. Pusę svoro gero čokolado.

3. MOTINAI PILNA KAINA \$56.74

Šveicariškas rankinis laikrodėlis, 17 deimantų, nerudijančio plieno dėžutė, nebijančio vandens ir sukretimo, gražus odinis ar pritaikyta apirankė. - 3 jardai 100% vilnonės medžiagos suknelei ar dviejų dalių kostiumui. Puikios rūšies, visokių spalvų pasirinkimas. 1 nylono apatinė, gražaus stiliaus. 1 pora nylono kojinių, geriausios rūšies. 1 importuoto vilno šalikas, didelis, turkiško ar kitokio stiliaus. 1 retėželis artificialių perlų. 1 sv. muilo - Ivory ar Swan.

4. TĖVUI PILNA KAINA \$50.95

Rankinis laikrodėlis, Šveicariškas, 17 deimantų, nerudijančio plieno dėžutė, nebijančio vandens ar sukretimo, gera odos apirankė. - 3½ jardu 100% vilnonės medžiagos kostiumui, geriausios rūšies, visokių spalvų. 2 jardai pamušalo, pritaikytos spalvos. 1 jardu medžiagos kišeniams ir apsiuvimams. 3 jardus baltos medžiagos marškiniams. Geriausios rūšies. 2 poras 100% vilno kojines (stretchable). 1 kaklaraištį, pritaikytos spalvos. 100 cigarečių, populiarios firmos.

5. SENUTEI PILNA KAINA \$52.14

1 porą batų, žiemos svorio oda, kailio pamušalas, geros rūšies. - 3 jardai 100% vilnonės medžiagos suknelei ar kostiumui iš dviejų dalių. Puikios rūšies. 1 megstinis 100% vilno. Geriausios kokybės, visokiomis spalvomis ir visokio didžio. 1 pora žieminių baltinių (apatinė ir kelnaitės). Geros rūšies. - 1 pora vilnonių pirštinių. 1 svarą kietų saldainių, apvynioti. 1 sv. sviesto, dėžutėje, geriausios rūšies. 1 sv. muilo, Ivory ar Swan.

6. SENUKUI PILNA KAINA \$51.81

1 porą naminių batų, odiniai, kailio pamušalas. Geros kokybės. - 3½ jardu 100% vilnonės medžiagos del kostiumo. Visomis spalvomis. Geriausios rūšies. - 2½ jardu pamušalo pritaikytos spalvos. - 1 jardu medžiagos kišeniams ir apsiuvimams. 1 porą šiltų apatinių baltinių. - 1 megstinį-žakieta, ilgos rankovės, 100% vilno, šiltas. Visokio didžio ir spalvų. - 1 svarą vilnonių pirštinių. Visokio didžio ir spalvų. - 1 svarą tabako, cigaretėms ar pypei. Geros rūšies, populiarios firmos.

7. VISAI ŠEIMAI PILNA KAINA \$33.75

1 sv. čokolado, populiarios firmos, geriausios rūšies. - 1 sv. kakavos, Van Houten's De Luxe. - 1 sv. kavos, populiarios firmos, dėžutėje. - Pusę svoro Lipton's arbatos. 2 sv. cukraus, tabletėmis ar milteliais. - 2 svarus sviesto, uždarytose dėžutėse, Grade

A. - 2 sv. baltų Gold Medal miltų. 2 sv. gryno medaus, uždarytose dėžutėse. - 3 svarus grynų taukų. - 2 sv. Carolina ryžių. - 1 sv. kietų gryno cukraus saldainių, dėžutėje. - 1 sv. muilo, Ivory ar Swan.

PRADŽIUGINKITE SAVO GIMINES NUSIŪSDAMI DOVANŲ SIUNTINIŲ IKI KALĖDŲ!

GREITAS IŠSIUNTIMAS IR PRISTATYMAS GARANTUOTAS.

ATDARA KASDIEN NUO 9 VAL. RYTO IKI 6 V. V. SEKMADIENIAIS NUO 9 V. R. IKI 4 V. V.

ATSIMINKITE, KAD VOS PORA SAVAIČIŲ BELIKO JŪSŲ PAKIETAMS PRISTATYTI PRIEŠ KALĖDAS:

- Ateinančiais metais viceprezidentas Nixon žada lankytiš Vakarų Europoje.
- Iš 30 milijonų dolerių, kuriuos Jordanas gavo iš Amerikos pakelti gyvenimo sąlygoms, 20 milijonų išleista armijai apmokėti ir 10 milijonų ginklams. Gį Akabos uosto praplėtimas, kelių tiesimas ir naujų aerodromų statymas, prie kurių būtų gavę darbo darbininkai, dėl lėšų stokos sustojęs.
- Artimiausiu laiku Sovietai pagamins pirmąjį pasauliye atominį lėktuvą, varomą atominė jėga. Amerika turėjo išdirbusi projektą, bet dėl lėšų stokos nebuvo vykdomas.
- Saigone, Indokinijoje, komunistai įvykdė prieš amerikiečius teroristinius aktus, sužeisdami 13 amerikiečių kareivių.
- Antradienį į New Yorką buvo atvykęs prezidentas Eisenhoweris.
- Adenaueris trečiuoju kartu išrinktas Vakarų Vokietijos kancleriu.
- Prancūzijos vyriausybės krizė tęsiasi. Politiniuose sluogniuose prišibijoma, kad galės būti sudaryta Liaudies Fronto vyriausybė.
- Sovietų Sąjunga visais būdais stengiasi vilioti turistus. Ateity turistams pragyvenimo mokestis bus papigintas 25 nušimčiais.
- Jugoslavijai užmezgus diplomatinius santykius su Rytų Vokietija, Vakarų Vokietija nutraukė diplomatinius santykius, bet prekyba tarp abiejų kraštų ir toliau bus tęsiama.
- Amerikiečių majoras Goffick, lydimas aštuoniolikos karininkų, važinėja po Europą, įieškodamas Amerikai mokslininkų su „naujomis idėjomis“. „Mes įieškome tokių, kurie ateity bus Nobelio laureatai“, pareiškė jis. Iki šiol Amerikai daugiausia mokslininkų yra davę anglai, vokiečiai ir šveicarai.
- NATO vadas gen. Norstad per vieną vakarienę, kur buvo kalbama apie sovietų dirbtinį žemės palydovą, pasakė: „Jie mums iš po nosies pagrobė pačius geriausius vokiečių mokslininkus... štai paaiškinimas“.
- Sovietai veda derybas su suomiais ir švedais, kad į Baltijos jūrą nebūtų įsileisti NATP karo laivai.
- Ateinančiais metais Chruščiovo žmona ruošiasi vizituoti Vakarų Europą.

DOVANŲ SIUNTINIAI
I LIETUVĄ
SKUBIAI PRISTATOME
Pilnai garantuojame
SPECIALUS!!!
10 svarų cukraus ir
10 svarų taukų \$20.00
CARE \$25.00

1 sv. kavos pupelių
1000 gr. ruko Bacon
1 sv. razinkų
500 gr. sūrio (40% rieb.)
10 pakelių Chesterfield cig.
1000 gr. salami
200 gr. Ceylono arbatos
SUDĖTINIS
SIUNTINYS \$62.00

3½ jardo vilnonės medžiagos vyriškam kostiumui
2½ jardo pamušalų
3 jardai vilnonės medžiagos moteriškam kostiumui ar suknelei
4 jardai spausdintos medžiagos suknelei
30 guzikų
6 seivos siūlų
1 pak. adatų

Visi daiktai geriausios rūšies ir anglų gamybos. Tie siuntiniai su nurodyta kaina apmokėti muitu ir gavėjas nieko neturi mokėti.

SVARBU!!!

Vartoti daiktai daugiau neįsileidžiami. Mes primame jūsų supakuotus siuntinius su naujais drabužiais ir tekstilėmis. Mes taip pat siunčiame vaistus oro paštu.

Prašome reikalauti mūsų kainoraščio.

GRAMERCY SHIPPING
COMPANY
118 East 28th Street
New York 16, N. Y.
Tel. MU 9-0598
Atidaryta kasdien nuo 9 iki
6, sešrad. 10 - 1.

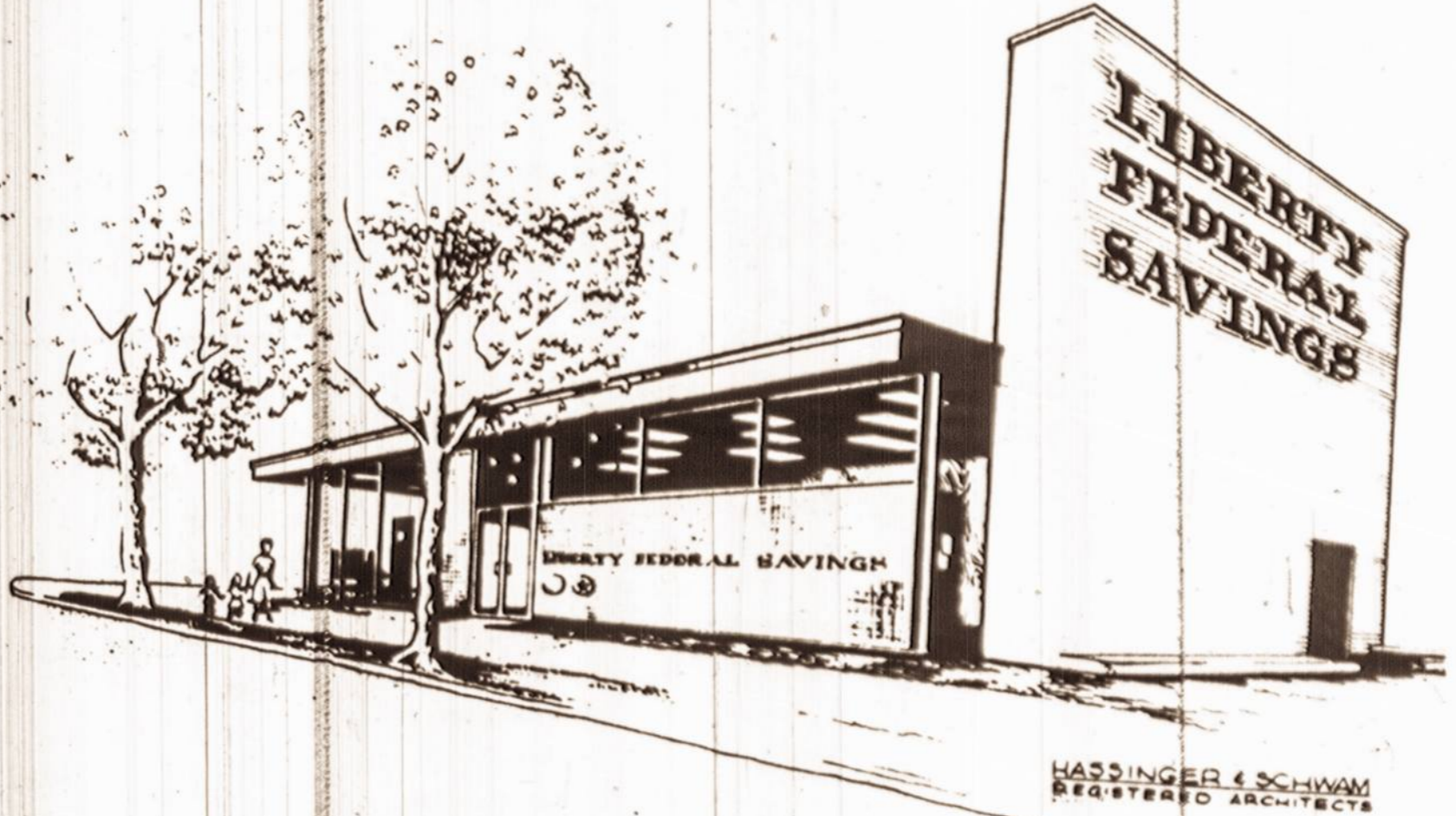
LATEST DIVIDEND
DECLARED AT THE
INCREASED RATE
of **3 1/4%** a year

(3% regular plus 1/4% extra)
Compounded
QUATERLY

Save Here -- And Profit More -- Right Now!

THE **Kings County**
SAVINGS BANK

Incorporated 1860
2 CONVENIENT OFFICES:
135 Broadway at Bedford Avenue
539 Eastern Parkway at Nostrand Avenue
Member Federal Deposit Insurance Corporation

Taip atrodys būsimoji Liberty Federal Savings and Loan Association skyriaus pastatai, kurių atidarymas įvyks 1958 metų pradžioje.

LIBERTY FEDERAL PLEČIASI

Philadelphijos lietuvių finansinė įstaiga ruošiasi atidaryti skyrių

Kas galėjo manyti, kad „Pirmoji Lietuvių Paskolos Bendrovė“, vėliau pasivadavusi Liberty Federal Savings and Loan Association, peraugtų pati save? Tikriausiai jos steigėjai tada, prieš 56 metus, nemanė, kad jų kūdikis išaugs į tokį milžiną. Dar mažiau jie tikėjosi, kad Liberty Federal Savings and Loan Association, perviršijusi 26 milijonų dolerių kapitalą, atidarytų savo skyrių.

Bet tai jau realus faktas, ne svajonė. Liberty Federal Savings and Loan Association, kuri prieš keletą metų pasistatė puošnius rūmus 202-204 North Broad St., Philadelphijoje, dabar statosi naujus namus ir ruošiasi atidaryti savo skyrių. Tai bus Stenton Avenue ir Duval Street šiaurinėje Philadelphijoje. Nuotraukoje, kuri čia pat dedama, Liberty Federal prezidentas Kazys S. Cheledenas, dalyvaujant kaimynams, prakasė žemę pamatams, ant kurių bus pastatyti antrieji tos įstaigos rūmai.

Buvo taip. Liberty Federal įstaiga toje rezidencinėje Philadelphijos miesto dalyje nupirko dvejus namus, sumokėdama jų savininkams 49,000 dolerių. Toje vietoje, kaip kitoje nuotraukoje parodoma, bus pastatyta nauji rūmai, kurie kaštuos 100,000 dolerių.

Konservatyvi Liberty Federal valdyba, su Kaziu ir Ona Cheledenais priešakyje, nutarė esamus namus nenugriauti, bet sumoderinti juos, įrengiant patalpas ne tik bižnui, bet ir salę susirinkimams, kaip tai jau buvo padaryta centriniame name, kur taip pat yra puošni salė ir kuria per metus pasinaudoja apie 11,000 asmenų, savo susirinkimams bei pramogoms.

Liberty Federal Savings and Loan Association skyriaus atidarymas įvyks 1958 metų pradžioje, ir tai, savaime suprantama, bus vienas didžiausių įvykių Philadelphijos lietuvių gyvenime.

Dabartinis Liberty Federal prezidentas adv. Kazys S. Cheledenas, palyginti, dar jaunas žmogus, bet jau 40 metų, kai jis vadovauja šiai įstaigai, kuri, kaip sakta, yra perlipusi 26 milijonų

dolerių turtą. Geras generolas yra vertas savo kareivių ir priešingai. Be Kazio ir Onos Cheledenų, einančių šioje finansiniai sėkmingoje įstaigoje prezidento ir viceprezidento pareigas, šia proga negalima nepaminti ir kitų Philadelphijos lietuvių veikėjų, sudėjusių savo širdį ir protą Liberty Federal Savings and Loan Association ugdyti, stiprinti ir plėsti.

Liberty Federal skyriaus idėja ir jos įgyvendinimu taip pat visą laiką rimtai dirbo bei rūpinosi Antanas Kaniušis, jo sūnus Edmundas Kaniušis-Kanin, Stasys Vasikonis su sūnum, Anthony Martin, Jr., Gus Tunaitis ir kiti. Kai kurie jų, kaip Kaniušis ir Vasikonis, taip pat jau 40 metų darbuojasi, ir štai sulaukė dienos, kada Liberty Federal, nelyginant

bičių avilys, ruošiasi naujam spiečiui...

Pažymėtina, kad sidabrinis kastuvas, kuriuo prezidentas Cheledenas prakasė žemę naujiems Liberty Federal skyriaus rūmų pamatams, yra datytas 1849 metais ir atvežtas iš Anglijos.

Liberty Federal duoda paskolas namų savininkams ir indėlininkams, taupantiems čia savo pinigus, moka po 3 nušimčius metams. Kadangi dabar taupymas yra praktikuojamas paštu, tai Vienybės skaitytojai kituose miestuose taip pat raginami atidaryti savo taupomąsias sąskaitas šioje prieš 56 metus Philadelphijos lietuvių įkurtoje įstaigoje, kuri, kaip žinoma, turi federalinę apdraudą iki 10,000 dolerių.

V. R.

Adolfas Bachas, žinomas Philadelphijos lietuvių veikėjas ir biznierių, neseniai pradėjęs organizuoti Lietuvių Ūkio Klubą (Lithuanian Country Club). Atrodo, kad ši graži Bacho idėja netrukus bus įgyvendinta, nes iki šiol tam tikslui jau sutelkta 20,000 dolerių. Lietuvių Ūkio Klubas organizuojamas bendrovinių pagrindais ir vietos visuomenė, pritardama tai idėjai, noriai perka šerus. Klubo nariais bus ne tik pavieniai asmenys, bet ir draugijos bei organizacijos. Vieta, kurioje Philadelphijos ir kitų kolonijų lietuviai galės rengti piknikus ir kitokias išvykas, jau yra užpirkta ir laikoma viena gražiausių šio didmiesčio apylinkėje.

Vinco Kudirkos Akademija 2

TIKROVĖ IR STEBUKLO LAUKIMAS...

Praėjo dešimt metų, ir atėjo dar svarbesnės sukaktuvės.

Ak., tos sukaktuvės -- mūsų sužiedusi duona... Bet daugelis jas mėgsta, daugelis už jų griebte griebiasi, nebeturėdami ko geresnio nusitverti. O ši kartą jau tikra yra už ką. Kitų metų pabaigoje sueina šimtas metų, kai gimė Dr. Vincas Kudirka.

Nebereikia aiškinti, visi žino, ir jau ne vienas kas žmė kelti balsą, kad šios sukaktuvės turi būti atžymėtos ir "apvaikščiotos" ypatingai ir iškilmingai, per visus ateinančius metus. Kudirkos bendramintis J. Audėnas siūle, tarp kitko, ateinančius metus vadinti Kudirkos metais, tai žymėti laikraščiuose ir kalendoriuose ir visokiais kitokiais būdais. SANTAROS studentai ir filisteriai minėjimą pradėjo jau šiemet Tabor Farmos sąskrydyje, proklamavo norą pagyventi Kudirkos idėjomis ir minėjimą užbaigti kitų metų sąskrydyje.

Be abejo, bus ir daugiau pasiūlymų. O ateinančių metų pabaigoje -- bus daugybė straipsnių, bus prakalbų, vakarėlių, eilėraščių, dainų, gal ir rezoliucijų, pareigojančių kitus gyventi Kudirkos dvasioje ir siekti jo augstųjų idealų. Su gruodžio mėnesio pabaiga visa baigsis. Iškilmės, pamėnėjimai, prakalbos, straipsniai ir rezoliucijos bus totališkai užmirštos. Puikiai žinau tuos minėjimus ir jų rezoliucijas. Žinote ne blogiau jūs visi...

Man ta sužiedusi duona, asaruvės ant stalo ir iš kalbėtojų gerklės besiveržianti patriotiškai herojiška gražbylystės lava nusibodo iki gyvo kaulo. Nes tai nieko neduoda ir nieko nepalieka. Jei po tūkstančių metų mūsų ainiai tą sukietėjusią lavą kada atkastų, nerai jie nei miestų, nei paminklų, nei jokio pėdsako. Nes plepalai nieko nekuria ir nieko nepalieka.

Vinco Kudirka yra per daug didelis lietuvių tautai, kad jam būtų galima, be pažeminimo, ruošti tik tradicinius "apvaikščiėjimus". Jo gimimo šimtmetinė sukaktis turi ką nors palikti mūsų tautai, -- jei ne visai tautai, tai nors jos didelei daliai. Turi kažką palikti mūsų dvasiai, mūsų kultūrai, menui, mokslui, visuomenei. Kad ji nesupelytų ir nenucitų į kapą be likusio ženklo, jog buvo žmonių, kurie mylėjo ir suprato Kudirką.

Todėl po dešimtmečio ir grįžtu prie savo sapnų ir iliuzijų. Ar šiandien joms tarpti sąlygos geriau išnokusios, -- nežinau, abejoju. Lietuviškame politiniame fone šiandien atrodo net blogiau, negu prieš dešimtmetį. Kivirčiai padidėję, pagilėję. Net anuomet buvęs "laicistinis blokas" yra suskilęs, visai suiręs, jo dalyvių dalis šiandien net sąjungoje su kleri-

BRONYS RAILA
Los Angeles, Calif.

kalizmu, -- ne dėl ideologinių, bet kitokiais sumetimais. Taip pat mano buvo klysta, anuomet galvojus, kad politinių pabėgėlių dvasinis ryžtingumas bus visada labai tvirtas ir patvarus.

Tik neatrodo klysta dėl dviejų dalykų: 1. kad Lietuvos okupacija ir mūsų emigracinė gadynė bus ilgoka ir 2. kad tautinės-liberalinės-demokratinės-laicistinės lietuvių visuomenės sparnas turi būti suvienytas ir sustiprintas. Suvienijimas ir sustiprinimas tėra įmanomas ir įdomus ne politiniuose besikeičiančiuose raizgyuose, bet kultūrinėje, idėjinėje plotmėje. Tam reikalinga institucija.

Grįždamas dabar prie ano projekto, mažai turiu vilties jį tapsiant kūnu. Abejoju gal 95 procentais. Bet tie keli likusieji procentai yra -- tikėjimas stebūklais. Tikėjimas stebūklais yra ne vien vysk. Brizgio ir kun. Bagdonavičiaus privilegija. Jie tiki stebūklais, daugiausia įvykiais praėityje, ar daugiau tikėčiau ateities stebūklais.

★

Kad Vinco Kudirkos pamėnėjimas nebūtų praeinantis ir pragramėn dingęs plepalas, mėginkime sukurti jo vardo instituciją, kuri apjungtų geriausias mūsų kūrybines jėgas tęsti ir gilinti liberalinei tradicijai literatūros, mokslo, menų ir visuomenės srityse. Ar tai bus Akademija, Draugija, ar jam artimesnė Draugystė, ar kitaip, nebūtina ginčytis dėl daugiau ar mažiau iškilmingo vardo. Jos uždaviniai būtų platūs ir daug didesni, negu mūsų jėgos ir sąlygos dabar leidžia. Bet tai būtų nors geras gemalas.

Akademija galėtų remtis įvairiomis esamomis, pakrikusiomis, atomizuotomis draugijomis ir sambūriais, jų ne naikindama. Darbui dirbti tačiau būtinos rinktinės ir kvalifikuotos pajėgos. Tokių Akademijos bendradarbių galėtų susirasti šimtas kitas. Bet reikalinga ir viršūnė, vadovybė, tikrieji "akademikai", kurių gali būti, aišku, tik nedaug, sakykim, dešimt ar dvyliką. Jie turėtų būti pastovūs, "iki gyvos galvos". Šeši pirmieji galėtų būti išrinkti Akademiją remiančių draugijų ir sambūrių. Trūkstantį skaičių išrinktų jie patys, o toliau papildytų, kam mirus ar pasitraukus. Man rodo, kad tokiu sumanymu galėtų susidomėti kai kurios visuomeninės bei kultūrinės organizacijos, kaip tautininkai, liaudininkai, LRS, Tėvynės Mylėtojų Draugija, SLA, Santara, Sviesa, eilė kitų mažiau ryškių sambūrių...

Šiandien at mažiau betikiu sveikos visuomeninio užnugario

atmosferos būtinumu. Sveikatos čia nebuvo ir, turbūt, niekad nebus. Politikai reikia atiduoti privilegiją būti ožikiškai, nesukalbamai ir kvailai.

Kol žmogiškoji rasė, anot Erasmo Roterdamiečio, yra užsispyrusi būti visiškai kvaila, kam eikvoti laiką ir pastangas, mėginant ją pakelsti į tai, kuo ji nenori būti? Leiskime jai būti laiminga savo pamėnimuose...

J. šitaipos galvojančių būtų daugiau, gal užbaigtume senus nesėkmingus piršlavimus sutaukinti ir suvesdinti susipykusias sroves, o pradėtume iš naujo, kitais pagrindais. Jeigu šiandien užaugtų vis daugiau tokių, kaip Kavolis, Sabaliūnas, Rekašius, Žibas, Miezėlis, Adamkavičius, Zukaite, Šimoliūnas, Ostrauskas, Šmulskytis ir dar pora dešėtkų panašių, -- mūsų jaunoji SANTARA jau gali pagimdyti pirmą gemalą. Talkos, tikiuosi, nestigtų...

Atsiprašu už tuos vardais išminėtus pagyrimus, -- jie labai paikina jaunosius ir ne vieną gali išauginti partikuliariskais

-- Tai vienintelis satelitas, kuriam pavyko išsivaduoti!...

● Valstybės sekretorius Dulles apsisprendęs nutraukti didelę dalį karinės pagalbos Jugoslavijai, įskaitant sprausminius lektuvus, už tai, kad Tito pripažino Rytų Vokietiją.

manijakiškumo "raštikiais", kurie stačiai suseraga populiariu, mo ir autoriteto slogomis ir paskui čiaudo tūkstančiais puslapiais.

Bet atėjo metas ką nors daryti tikro ir naujo. Laiko dar turime keliolika mėnesių. O tada ateis Kudirkos gimimo šimtmetis. Jo prisiminimas parodys, ar Kudirkos dvasia tebėra gyva ir prieš ką mes šiandien stovime: -- ar prieš naują užgimimą, ar begėdiško merdėjimo šimtmečio angoje?

● Rusai visai neslėpė pasirošimo paleisti dirbtinį žemės palydovą. Net Lietuvoj išėnags žurnalas Švyturys, rugpjūčio numeris raše: „Dirbtinio žemės palydovo gamyba vyksta Baltimorėj, JAV. Tai bus didelė raketa, kurią geofizinių metų progą paleis 1958 metais. Tarybinį dirbtinį palydovą numatoma paleisti dar šiemet“.

HARTFORDAS RUNGSIS PRIŠ BOSTONĄ

Spalio 26 d., 3 val. p. p. Hartforde, Colts parke, įvyks tinklinio rungtynės tarp Hartfordo ir Bostono. Vakare 7 val. Lietuvių parapijos salėje (kampus Broad St. ir Capitol Ave.) bus šokiai ir veikis bufetas.

Rungtynes ir šokius ruošia „Žalgirio Būrelis“ ir Hartfordo sporto klubas „Grandis“.

Lietuvių kilmės amerikiečiai pažįsta savo tikrąjį draugą

GUBERNATORIŲ

ROBERT B. MEYNER

kuris jiems įrodė savo gerą valią ir draugiškumą kiekviena proga

Nuo to laiko, kai jis užėmė Valstybės Gubernatoriaus tarnybą, šis aukštų humanitarinių principų vyras, stengėsi tuos principus įvesti kiekvienoje srityje Valstybės Valdžioje.

Jo asmeniškios iniciatyvos dėka, New Jersey valstybėje šiandien turime daugiau mokyklų, daugiau darbų, ligoninių, pelningas biznio organizacijas, balansuotą mokesčius.

Kiekvienas Valstybės pilietis naudojosi šiuo gerbūviu.

Jis panaikino diskriminaciją Valstybės valdžioje, taip pat privatiškame biznyje ir industrijoje. Šiandien, kiekvienas Valstybės pilietis gali kreiptis dėl tarnybos Valstybės valdžioje ar susirasti darbo privatiškuose bizniuose ar industrijoje, be baimės, kad gali būti diskriminuojamas dėl kilmės, rasės, tikėjimo, ar dėl to, kad turi svetimšalio pavardę.

Tai yra Gubernatoriaus Meyner nuopelnai, kuriuos giliai įvertina visi lietuvių kilmės amerikiečiai gyveną New Jersey, ir dėl to jis mūsų laikomas tokioj aukštoj pagarboj.

Dabar proga išreikšti tą mūsų pagarbą ir įvertinimą

Balsuokite antradienį, Lapkričio 5 dieną

Dar keturiems geriems metams

BALSUOKITE UŽ

**GUBERNATORIŲ
ROBERT B. MEYNER**

Šį garsinimą apmokėjo LIETUVIŲ AMERIKIEČIŲ KOMITETAS GUBERNATORIUI ROBERT B. MEYNER PERRINKTI

Vėlai naktį autobusus pervažiavo Hudsono tunelį. Jame sėdėjo snaudami keliolika keleivių. Po dešimties minučių jis sustojo prie nedidelės apdulkėjusios Newarko stoties.

Niekuo neatkreipiantis į save dėmesio keleivis, nedidelis žmogelis, apsirengęs tweed švarku, raukšlėtom pilkom kelnėmis ir šiaudine skrybele, pasikėlė į stoties peroną. Jis išžengė į laukiamąją salę, kur geležinkelietis kalbėjosi su laikraščių pardavėju, ką tik gavusiu pirmąsias rytmetinių laikraščių laidas.

-- Kada eina traukinys į New Orange? paklausė jis prisartinęs prie geležinkelietio.

-- Jūs ką tik praleidote ir sekantis eis 3 valandą ryto.

Reiškia, reikėjo laukti pusantros valandos. Žmogelis atsidūso, padėjo tarnautojui, nusipirko laikraštį ir atsisėdo salės kampe ant medinio suolo.

Į salę įėjo dar vienas pavėlavęs keleivis. Jis priėjo prie pirmojo ir užsidegė cigaretę. Niekas į juodu neatkreipė dėmesio.

Pulkininkas Rudolf Ivanovič Abel, šis nedidelis žmogelis, Sovietų šnipas Amerikoje, paklausė pusbalsiai:

-- Jūs esate tikras, kad jie mane nutarė suimti?

-- Visiškai tikras.

-- Kada?

-- Rytoj, poryt, už mėnesio, ar vėliau.

-- Gerai. Aš pasirūpinsiu kas reikalinga.

-- Ir šis nedidelis žmogelis, kuris, kaip vėliau paaiškėjo, buvo vienas didžiausių sovietų šnipų Amerikoje, kaip nieko neatsitiko, ramiai pasikėlė ir apleido stotį. Paėjęs keletą šimtų pėdų iki Pennsylvania Railroad metalinio tilto, kur dieną ir naktį autobusai laukia keleivių į Manhattana, užsimokėjo 35 centus ir už ketvirčio valandos dingo Times Square minioje.

Tai atsitiko š.m. gegužės pradžioje. Birželio 21 d. Abel buvo suimtas, kaip imigrantas be popierių ir pasiūstas Texasan į nepageidaujimų imigrantų stovyklą. Bet vietoj jį ištrėmus, po kelių dienų grąžino į New

SOVIETŲ ŠNIPAS ABEL LAUKĖ 2 METUS KADA FBI AREŠTUOS

Rašo Jours de France korespondentas.- Kremlius tyčia laikė Abelį Amerikoje, kad FBI neturėtų laiko užsiimti sekimu kitų sovietų šnipų ...

Yorką ir staiga jo byla išgarsėjo.

Dabar, beveik po keturių mėnesių, New Yorko federaliniame teisme ši byla buvo pradėta nagrinėti.

★

Pulkininkas Rudolf Ivanovič Abel, kuris Amerikoje vaidino Sovietų šnipų vado rolę, paskutiniaisiais metais buvo pasidaręs tiek amerikiečių žvalgybai, tiek ir patiems sovietams labai neparankiu.

FBI jau prieš 18 mėnesių jį buvo atidengusi ir nepaleido nė per vieną pėdą. Jo tinklas buvo žinomas, jo teikiamos informacijos Maskvai buvo perfiltruojamos ir dažnai "paklamos". Sovietai visa tai žinojo, bet paliko jį "veikti" Amerikoje, tikėdami nukreipti FBI sekimą klaidingu keliu, pridengiant dar iki tam laikui neatidengtus tinklus. Abel sekimas laikė sumobilizavęs didelį skaičių FBI agentų, kurie tuo metu negalėjo sekti kitų sovietų šnipų, dar nežinomų Amerikos žvalgybai.

Abel, kuris dabar teisiamas ir rizikuoja savo galva, gerai žinojo pasirinkdamas šį amatą prieš 30 metų, kai jam dar buvo 25 metai, kad vieną dieną galės tekti atsisakyti nuo bet kokios vilties.

Kai jis sužinojo, kad amerikiečių žvalgybą jį atidengė, Kremliaus įsakymu sutiko toliau vaidinti "meškerės slieko" rolę.

1948 metais jis gavo iš savo viršininkų įsakymą vykti į Ameriką. Operacija susidėjo iš dviejų etapų. Pirmiausiai jis pasiekė Daniją apsirūpinęs didele suma dolerių. Copenhagoje vienas agentas jam davė gerai padirbtą Amerikos pasą ir jis

pasidarė Amerikos piliečiu Andrew Kavotis. Antruoju etapu jis pasiekė Montrealį. Kanadoje jis buvo trumpai ir 1948 m. lapkričio 15 d. be kliūčių perėjo Amerikos sieną. Jo pasas buvo tvarkoje ir mutininkai beveik jį nepaziūrėjo.

Laikotarpy keturių metų Abel stengėsi apsiprasti su Amerikos gyvenimu ir papročiais, sudaryti kontaktus, išdėstyti savo agentus. Per tą laikotarpį Amerikos žvalgyba į jį visai neatkreipė dėmesio ir praktiškai nieko nežinoma apie jo veiklą.

Tačiau pulkininkas Abel, arba Andrew Kavotis, dar kartą pakeitė asmenybę, tapdamas dailininku Emil Goldfus, kurio paveikslai blogai buvo parduodami ir jis šalia to praktikavosi fotografo amatu.

Tikrumoje jis buvo neblogas dailininkas. Temas savo paveikslams jis pasirinkdavo Amerikos skurdą, vargingas gatvės, apdriksčius negrus. Jo piešiniai buvo greiti, drąsios rankos ir tvirtinama, kad jis iš atminties sugebęs atkurti pačias menkiausias smulkmenas, kaip lygiai iš atminties jis galis padaryti žmogaus portretą arba fabriko planą. Jo atmintis dirbo taip gerai, kaip fotografijos aparatas, kuriuo jis irgi gerai mokėjo operuoti.

Kitaip sakant, tai buvo ideališko šnipų tipas.

Iki tam laikui viskas sekėsi gerai. Bet 1952 m. spalio mėn. FBI pirmą kartą atkreipė dėmesio, nors pulk. Abel nepapildė jokios klaidos.

Klaida buvo padaryta pačios Sovietų žvalgybos, kuri bijodama, kad Abel kartais nevaidintų dvigubą šnipą, nes slaptos

tarnyboj yra taisyklė nepasitikėti nė vienu savo agentu, kuris per daug lengvai dirba prieš žemėje, nutarė jam pasiūsti pagalbininką, kurio uždavinys buvo jį sekti iš arčiau.

★

Pulkininkas leitenantas Hayhanen atvyko į Ameriką su "Queen Mary" 1952 m. spalio mėn.

Abel jau buvo išpėtas ir jo laukė. Juodu susitiko Centraliniame parke Manhattane, Zoologijos sodely, susipažindami priešais beždžionių narvą. Buvo penkta valandą po pietų ir sodelyje buvo daug vaikų. Abu šnipai susitarė tą patį vakarą pasimatyti: Hayhanen turėjo iš Maskvos atvežęs Abelui instrukcijas.

Deja, rusai nežinojo, kad Hayhanen buvo atidengtas pirmą kartą iš Ameriką. Iš viso Vic Hayhanen buvo nemaloniam asmenybė, nedrįsčius žiūrėti tiesiai į akis. Dar ir šandien neišaiskinta, kaip Kremlius galėjo jį parinkti tokiai svarbiai misijai.

Jis atvežė instrukcijas, kurias Kremliaus špiono vadai drauge su kariniais ir atominiais specialistais išdirbo per keletą posėdžių.

Kremlius reikalavo iš Abelio tinklo įrodymų, patiekiant planus, fotografijas ir dokumentus apie Amerikoje veikiančias tyrinėjimo laboratorijas, tolimo skridimo raketas, atominius ginklus ir jų išteklius. Bendrai, rusai norėjo žinoti viską ir labai greitai bet kokia kaina.

★

Nuo šio momento Abel pradėjo organizuotis, kad galėtų

patenkinti Kremliaus reikalavimus, gerai žinodamas, kad besiskubindamas gauti informacijų stato save į piazūtį. Bet jis nežinojo, kad ne skubumas, bet Kremliaus patikėtinis Hayhanen jį prazudys.

Šis buvo plepus ir bailus, panašus į kino filmose rodomus šnipus, tad amerikiečių žvalgyba iš karto jį pastebėjo, kai jis atvyko 1952 m. rugsėjo mėn. į Vakarų Vokietiją, apsimesdamas pabėgėliu iš Centrinės Europos.

Kas toliau dėjosi yra paslaptis ir nemanoma, kad teisme bus atidengta. Žinoma tik, kad vieną dieną pas Hayhanen apsilankė du korektiški vyrai ir pasiūlė jam labai įtikinančiai, kaip vėliau ir Abelui bet be rezultatų, dirbti Amerikos žvalgybai.

Hayhanen, matyt gelbėdamas savo kailį, sutiko, tokiu būdu žmogus, su kuriuo Abel susipažino prie beždžionių narvo jau buvo FBI tarnyboje.

Keisčiausiai tai, kad amerikiečiai kantriai laukė penketą metų kol pradėjo veikti. Pradžioje jie nebuvo tikri Abelio tinklo egzistencija ir jo svarbumu, įvertinti pradėjo tik 1956 metų pradžioje.

Iš pradžių FBI nenorėjo rimtai tikėti Hayhanen teikiamomis informacijomis. Agentas, kuris greitai sutinka dirbti kitiems, laikomas įtartinu, nes norėdamas įtikinti savo naujiems viršininkams dažnai išgalvoja nebūtinai dalykus. Gi Hayhanen raportai iš pradžių atrodė fantastiški.

Tėsinys 9 psl

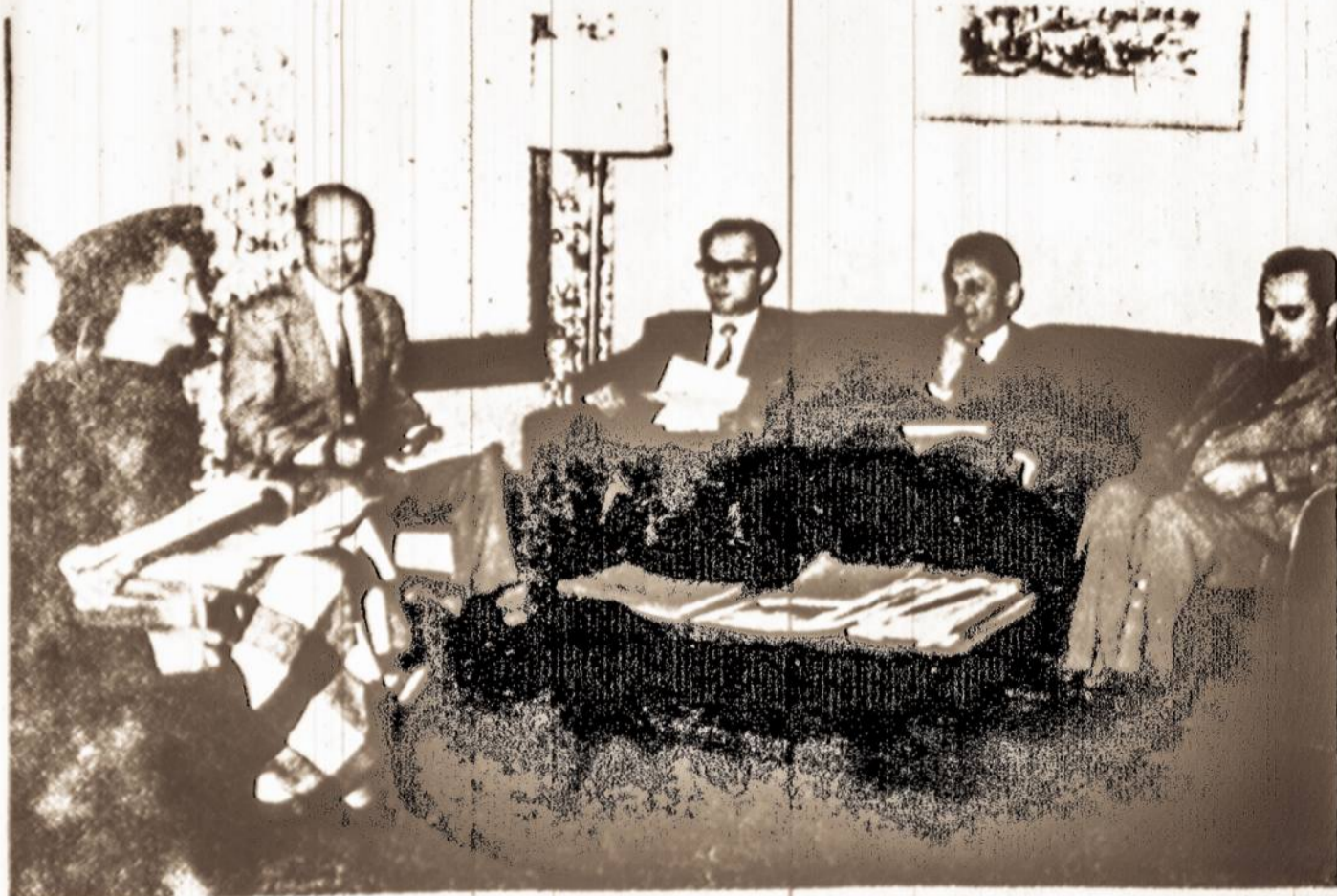
APAČIOJE: Spalio 12 d. Brooklyne įvyko V. ir R. Dimų sūnaus krikštynos, kuriose dalyvavo: Žilinskas, Kurkietis, Kliučius, Biknevičius, Račkauskaitė, Vaitaitis, Novakai, Petkus, Kružinauskas, Račkauskas, Volskiai, Valakas, Šimanski, Vaitaičiai, Bayer, Parėda, Aurine ir kt. Puota įvyko V. Beliacko svetainėje.

(V. Maželio nuotrauka)

CLEVELANDO LIETUVIAI

J. ANTANAITIS

L. B. Clevelando apylinkės dramos konkurso vertinimo komisija, paskyrusi A. Lansbergiui premiją 1000 dol. Sėdi (iš kairės) S. Molėnas, A. Augustinavičiene, P. Balčiūnas, V. Kavaliūnas, P. Maželis ir J. Stempuzis.

(V. Bacevičiaus nuotrauka)

DAR VIENAS NAUJAS AKMUO LIETUVYBĖS TVIRTOVĖJE "Penki stulpai turgaus aikštėje"

Tokiu pavadinimu A. Lansbergio dramos veikalas laimėjo Clevelando LB apylinkės skelbto konkurso 1.000 dolerių premiją.

Veikalų vertinimo (jury) komisija, kuriai sudarė: A. Augustinavičiene — pirmininkė, P. Maželis — sekretorius ir L. Malėnas, V. Kavaliūnas, J. Stempuzis — nariai, peržiūrėjo 17 atsiųusių dramų kūrinių; 2 iš Anglijos, 1 iš Vokietijos 1 iš Italijos ir 13 iš JAV. Komisijos nutarimu, pirmą vietą laimėjo, su 1.000 dol. premija, Laimos slapyvardžiu pažymėtas dramos veikalas "Penki stulpai turgaus aikštėje". Su juo atkakliai varžėsi "Melas šventykloje". Be to, komisija dar išskyrė 4 veikalus, tinkamus mūsų scenai. Iš jų vienas vaikams, viena graži komedija.

Premijos įteikimo iškilmės vyko spalio 13 d. Tai buvo tikrai graži literatūros šventė. Nors ir tėvo vietinių, pajėgų pastangomis, tačiau jos rezultatai toli pralenkia lokales ribas. Clevelando LB Apylinkės sėkmingai organizuotas dramos konkursas lietuvių išeivijos scenai davė pirmąją premijuotą veikalą ir keltis vertingus scenos kūrinius. Kaip šventės programos dalyką, pasisakė LB apylinkės valdyba šiuo savo darbu suteikiantis jautis patenkinti ir neapdėdinti.

Kaip šventės dalyką sumanymo vienas iš iniciatorių, LB Clevelando apylinkės pirmininkas P. Balčiūnas, pabrėžia premijos įteikimo iškilmės pažymėjimą, Lietuvos kultūrinės veikimo laukė. Šiandienos yra kultūrinės darbai, kuriame plačiai ir giliai dalyvavo (o jei taip nėra, tai būtų) scenos žmonės. Jie yra teatro vaidyba, dainavimas, šokiai...

Senasis Graikų teatras buvo grynai visuomeninė institucija. Joje graikai šūdavo ištasas

klasikinis teatras anuomet buvo labai reikšmingas tiek visuomeniniam, tiek politiniam gyvenimui. Visur ir visuomet teatras, o dabar ir kinas su televizija, vaidino ir tebevaidina reikšmingą rolę visuomenėje. Teatre yra atkuriamas meniško-

mis formomis visas margasis žmogaus gyvenimas su visomis subtiliausiomis smulkmenomis. Teatras apglėbia visus: vaikus, jaunuolius, suaugusius, senus. Jis moko, auklėja, šviečia, informuoja ir formuoja; jis paskatina, sulaiko, atgrasina, pagiria, papeikia, juokina ir praverkdo...

Taigi, teatras yra patraukliausia gyvenimo mokykla. Tiek sakininis tiek dainuotinis teatras iškelia kalbos genijų į

meno viršūnes. O tuo pačiu jos padeda išsilaikyti tautoms ir valstybėms. Užtat ir mums, išeiviams, teatras yra galinga lietuviybės išlaikymo tvirtovė. Bet ji tegali būti gyva ir efektinga tiktai savais, ypač savo naujais kūrybos veikalais. A. Lansbergio premijuotas veikalas "Penki stulpai turgaus aikštėje" tai yra naujas stiprus akmuo šioje mūsų tvirtovėje.

Premijos įteikimo iškilmėse Komisijos pirmininkė A. Augustinavičiene, pranešdama apie Vertinimo komisijos darbą, nurodė, kad atsiųusių 17 kūrinių dominavo trys pagrindiniai motyvai: partizanų kovos ir jų heroizmas, kova su komunizmu ir pergalė prieš jį nūdienio gyvenimo atpažinimas. Ji bendrai paėmus augščiau įvertino atsiųusių veikalų lygį, dėl to buvę iš parinkti premijuotini veikalai.

Prisistatydamas premijos laureatas A. Lansbergis, pasizadėjo clevelandiečiams po kelių mėnesių su savo veikalais pasirodyti scenoje.

Stambiausias mecenatas šios premijos buvo Ohio Lietuvių gydytojų d-ja, kuri šiam tikslui paaukojo visą tūkstantį dol. D-jos vardu įteikdamas laureatui premiją dr. Vl. Ramanauskas pažymėjo, jog lietuviai gydytojai šiam tikslui aukodami prisiminė žinomą lotynų posakį, jog tik sveikame kūne yra sveika ir siela. Tuo būdu Ohio lietuviams gydytojams rūpi mūsų išeivijos ne tik sveikatos, bet ir dvasiniai reikalai.

Pavieniai asmenys šiam tiks-

lui aukėjo 683 dol. Taigi iš viso šiam kultūriniam žygiui sudėjo 1.683 dol.

Po premijos įteikimo iškilmių buvo suvaizdinta Vydūno "Ne sau Zmonės".

Į šią šventę atsilankė tikrai gražus clevelandiečių (net ir iš toliau) skaičius, kuris užpildė visą Lietuvos salę. Reikia pasitebėti, jog tai ne dažnas reiškinys, pasitaikęs tik reikšmingesnėmis progomis.

LITUANISTINĖ MOKYKLA PRADEJO DARBA.

Kiek pavėluotai, dėl mokyklos vedėjo pasikeitimo, Lituanistinė m-ļa pradėjo darbą su maždaug 125 mokiniais. Ją sudaro: šeštadieninė pradeda mokykla iki 8 skyrių, mokiniais, kurie lanko jurginę parapijos m-ją -- su apie 60 mokinių; ketvirtadieninė lituanistikos m-ļa tiems lietuvių vaikams, kurie lanko aukštesnias mokyklas -- su 30 mok.; šeštadieninė lituanistikos m-ļa tiems vaikams, kurie nelanko jurginės mokyklos ir gyvena už Sv. Jurgio parapijos ribų, pradėdant nuo 6 metų amžiaus -- su 35 mok.

Nors lituanistinės mokyklos mokinių skaičius galėtų būti kurkas didesnis, tačiau reikia pripažinti, kad daugelis tėvų, net ir iš toliau, atveža savo vaikus į ją mokytis lietuvių kalbos. Tik vienas kitas nesusi-pratėlis ar užsispyrėlis į tai nekreipia dėmesio, tarsi pats per nesusi-pratimą lietuviu gimęs.

JAROSLAV HAŠEK

Visas savo mintis jis sutraukė į vieną posakį, kuriuo ir kreipėsi į Sveiką?

— Jūs, mielas, degeneratas. Ar žinote, kas „degeneratas“?

— Pas mus Bojištės ir Katerinos gatvių kampe, drjstu pranešti, gyveno vienas degeneratas. Jo tėvas buvo lenkų grafas, o motina pribuvėja. Dieną jis šluodavo gatves, o vakare smuklėje neleisdavo savęs kitaip vadinti, kaip „jūsų šviesybė“.

Jaunesniajam leitenantui atrodė, kad geriausia bus pabaigus šitą reikalą, ir išrėžė:

— Stai kas, stuobry, tučiuojau eikite į kasą, nusi-pirkite bilietą ir važiuokite į Budejovicus. Jeigu aš jus dar kartą čia pamatysiu, pasielsiu su jumis kaip su dezertyru.

Puskarininkis Palanekas po valandėlės vėl sugrįžo į raštingą. Iš tarpdurio pro puskarininkį vėl žvelgė garsišiškoji Sveiko fizionomija.

— Kas dar ten?

— Drjstu pranešti, ponas leitenante, — paslaptinai sušnibzdėjo puskarininkis: — jis neturi pinigų kelionei, ir aš neturiu.

ŠAUNIOJO KAREIVIO

Leitenantas nesuko ilgai galvos,

— Tegul eina pėsčias, — nusprendė jis. — Ne bėda, jeigu pulke uždarys jį į cypę už pavėlavimą. Nėra ko čia su juo terliotis.

Po pusvalandžio, atsigėręs juodos kavos ir aprūpin-tas ne tik duonos kriaukšliu, dar ir pakeliu tabako, Sveikas išėjo iš Taboro tamsų vidurnaktį.

Kipšas žino, kaip čia atsitiko, bet šaunusis kareivis Sveikas, užuot ejęs į pietus Budejovicų link, tiesių tiesiausiai patraukė į vakarus.

Ksenofonas, senovės karo vadas, perėjo visą Mažąją Aziją ir buvo dar Dievas žino kokiose vietose, nesi-šaukdamas pagalbon geografijos žemėlapiu. Senieji go-tai savo antpuolius vykdė taip pat neišmanydami topo-grafijos.

Cezario legionai, prasiskverbę (ir vėl be jokių geo-grafinių žemėlapių) toli į šiaurę, prie Galų jūros, nu-sprendė negrįžti Romon tais pačiais keliais, kuriais bu-vo atėję, o pasirinko kius, norėdami patirti nuotykių; ir jie laimingai sugrįžo atgal į Romą. Matyti, iš čia ir kilo priežodis, kad visi keliai veda į Romą.

Lygiai taip pat visi keliai veda į Cėkų Budejovicus. Šaunusis kareivis Sveikas tuo buvo visiškai įsitikinęs, tik vietoj Budejovicų apylinkių jis pamatė Milevsko kaimelį. Ir, nekeisdamas krypties, jis pasileido toliau, nes joks Milevskas negali sukliudyti šauniam karei-viui galų gale prasigauti į Budejovicus.

Tokiu būdu, praslinkus šiek tiek laiko, Sveikas atsi-dūrė Kvetovo rajone, į vakarus nuo Milevsko.

Išėjęs iš miško, Sveikas dešinėje pamatė kažkokį miestą, todėl pasuko į šiaurę, paskui vėl į pietus ir vėl priėjo kažkokį miestą. (Tai buvo Vodnianai). Sveikas patraukė per pievas, ir pirmieji saulės spinduliai jį pasveikino netoli nuo Protivino, atšlaitėse.

— Pirmyn! — sukomandavo patsai sau šaunusis ka-reivis Sveikas: — Pareiga šaukia. Aš privalau pataikyti į Budejovicus.

Tačiau nelaimė, Sveiko kojos, užuot žengusios nuo Protivino į pietus — Budejovicų link, pasuko į šiaurę — Piseko link.

Prašome susipažinti su laureatu

LANDSBERGIS KLAUSIMUOSE IR ATSAKYMUOSE

Rašytojas Algirdas Landsbergis, laimėjęs Lietuvių Bendruomenės Clevelando apygardos premiją 1000 dolerių už geriausią dramą, gimė Kybartuose, 1924 m. birželio 23 d., bet nuo 8 metų amžiaus gyvenęs Kaune.

A. Landsbergis jau yra laimėjęs Draugo premiją už romaną „Kelionė“, išleidęs novelių rinkinį „Ilgoji naktis“ ir parašęs kitą dramą — „Vėjas gluosniuose“. Premijuotoji drama „Penki stulpai turgaus aikštėje“ vaizduoja partizanų veiklą 1951 m. Lietuvoje ir apie ją dar teks vėliau pasisakyti. A. Landsbergis dirba Pavergtųjų Europos Tautų Seime, bendradarbiauja spaudoje, radijo ir televizijos programose, yra vedęs ir turi dū vaikus.

Apie A. Landsbergio laimėjimą paminejo ir New York Times, World Telegram bei Long Island Daily Press, įdėdami jo fotografiją.

Vienybė, norėdama skaitytojus supažindinti su jo asmeniu, patiekė jam 15 klausimų:

- Kodėl jūs rašote?
- Niekad nepagalvojau apie tai.
- Apie kokio tipo skaitytojus galvojate, kai rašote?
- Apie tuos, kurie jaučia, galvoja, jieško.
- Jūsų manymu, ką skaitytoji duoda jūsų knygoms?
- Ką jie sugeba iš jų pasiimti.
- Kokia jūsų nuomonė apie kritiką?
- Kritika yra svarbus antracilinis menas.
- Jūsų mėgiamiausi pasauliniai rašytojai ir poetai?
- Shakespeare, Villon, Dostojevski.
- Jei nebūtumėte rašytoju, kuo norėtumėte būti?
- Šešių metų amžiaus norėjau būti karininku, aštuonių — klaunu, dešimties — šventuoju, dvylikos — būt krepšinio rinktinėje, penki-

likos — aktoriumi. Dabar — teatro režisieriumi.

— Tarp žmonių, kuriuos savo gyvenime buvote sutikę, kuris jų turėjo jums didžiausios įtakos?

— Išskyrus tėvus, mano pusbroliu A. K.: jo žmoniškumas, idealizmas, gyvenimo, literatūros meilė.

— Kokia data, jūsų nuomone, yra svarbiausia istorijoje?

— Kristaus gimimo metai.

— Kaip jūs įsivaizduojate modernų žmogų?

— Į tai stengiausi atsakyti savo rašiniuose.

— Kokias geras ypatybes įvertinate savo drauguose?

— Ištikimumą, didžiavasiškumą, nuoširdumą ir humorą.

— Kas jus labiausiai stebina gyvenime?

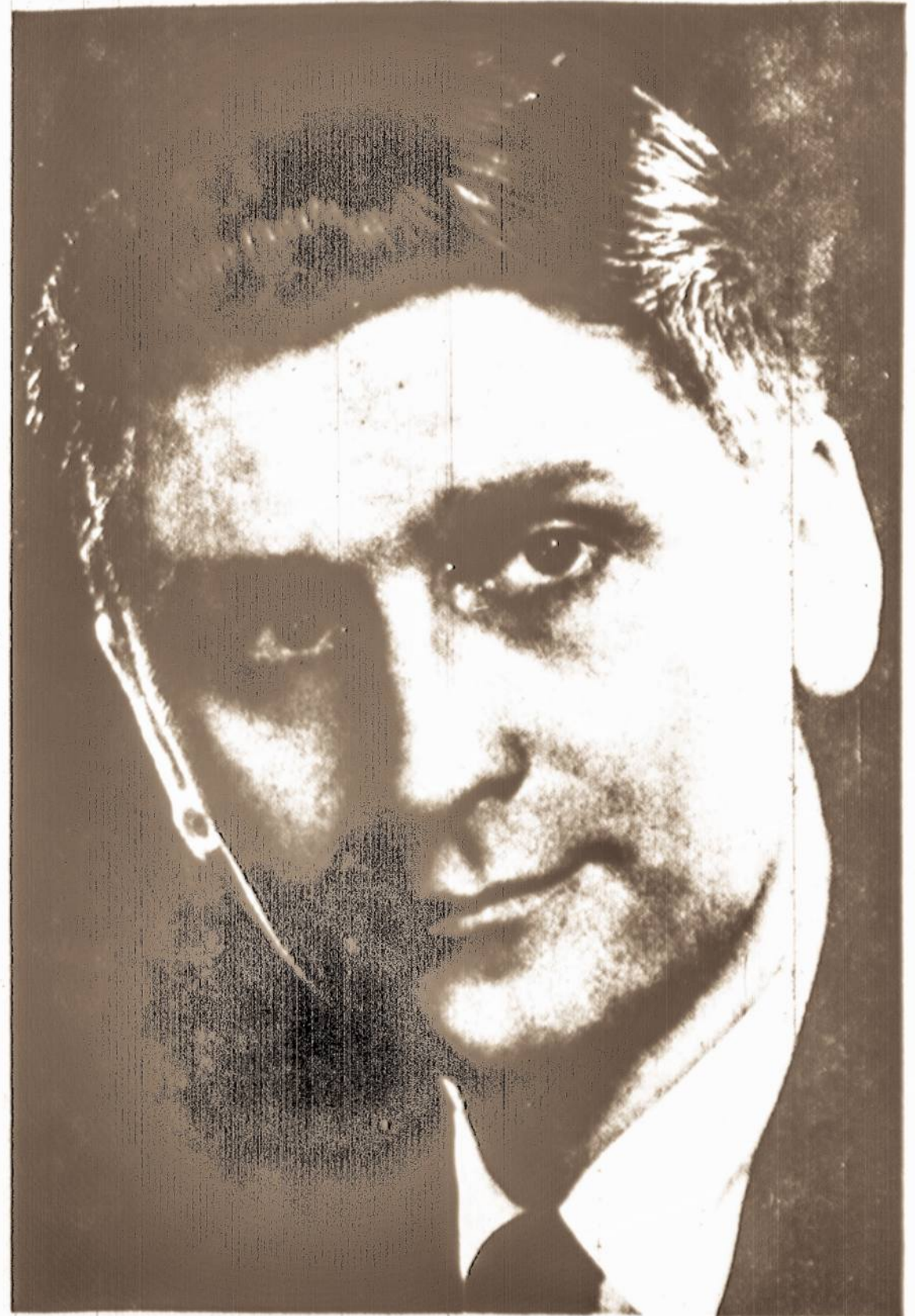
— Žmonės.

— Kokį charakteringiausią paskutinį atsiminimą išsivežėte iš Lietuvos?

— Kauno panorama paskutiniame atsisukime: sukaupti vaikystę, jaunystę, eibę liestų balsų, mylėtų rankų, patikėtų svajonių, ir užsivėrusi.

— Ar tikite, kad žmogus yra laisvas?

— Tikiu, kad žmogus gali tapti laisvas.

Algirdas Landsbergis

(V. Maželio nuotrauka)

— Ar manote, kad žemėje galima įgyvendinti visiską teisingumą?

— Ne. Bet jo reikia siekti, lyg jis būtų įmanomas.

— Ar jūs esate pesimistas?

— Ne. Esu optimistiškas skeptikas.

„Du skorpionai vienoj bonkoj“

Tėsinys iš 1 psl.

Šitokia vizija iš pradžių buvo laikoma fiktyvių romanų strategija. Forrestal buvo įsitikinęs, kad viešpataus ta tauta, kuri įsigalės erdveje. Deja, senatas prašomų kreditų nedavė ir Forrestal buvo išjuoktas. Tuo tarpu jis gerai žinojo, kad rusai dirba prie šio projekto, nežinodami, kaip jis atrodo fantastinis. Gal iš dalies tos savo tautiečių pašaipos, kad jis kuria fiktyvių romanų strategiją, jį pastūmėjo prie tragiškos mirties.

Šiandien gi kritikuojama vyriausybė, kad ji su satelito programa pavėlavusi...

Jei rusai pirmieji paleido satelitą, nustepti galėjo tik tie, kurie neatskiria sviesto nuo parankių.

Kadangi Rusija savo gyventojams yra suvėržusi pilvus, dėl to ji gamina gerus lektuvus, gerus povandeninius laivus ir geras bombas, nes visos valstybės pajamos ir jėgos skiriamos tų ginklų gamybai.

Sovietų paleistas į erdves satelitas iš esmės politines pakeičia pasaulyje nepakeičia.

Rytai ir Vakarai ir toliau gyvena, kaip du skorpionai vienoje bonkoje. Jei vienas puls, abu mirs. Šiandien mes gyvename „taikoje“, kuria Churchillis yra pavadinęs „savitarpio grasinimo taika“.

Sovietų tikslas, siekiant pažangos tarpkontinentinių raketų ir žemės satelitų gamyboje, kaip tik duoti tam rusiškam skorpionui gylį, kuris nužudytų vakarietiško skorpioną, pačiam nežinant.

ŠVEIKO NUOTYKIAI

Artėjant vidurdieniui, jis išvydo kaimelį. Leisdamas nuo kalvelės, Sveikas pagalvojo: „Toliau taip nieko nebūna. Pasiklausiu bent kaip eiti į Budejovicus.“

— Sveikas, Sveikas stebėdamasis pamatė netoli galinės pirkios prie stulpo užrašą: „Putimo valščius“. „Se tau, boba, ir devintinė! — pagalvojo Sveikas, — vėl pakliuvau į Putimą.“

Ilgiau jam neteko stebėtis. Iš baltai dažyto namuko, prie kurio puikavosi „višta“ (taip buvo vadinamas erelis — valstybės herbas), išėjo žandaras, tarsi voras į medžioklę.

Zandarąs priėjo tiesiai prie Sveiko ir tik paklausė:

— Į kur?

— Į Budejovicus, į savo pulką.

Zandaras sarkastiškai nusišypsojo:

— O pats eina iš Budejovicų! Jūsų Budejovicai užpakaly likosi.

Ir nusitempė Sveiką žandarmerijon.

Putimo žandarmerijos vachmistras buvo žinomas visoje apygardoje tuo, kad veikė greitai ir taktiškai. Jis niekad nepūsdavo sulaikytųjų bei areštuotųjų, bet juos taip sumaniai ir kryžmiškai imdavo kvosti, kad ir nekaltas prisipažindavo. Šiam tikslui jis panaudodavo du žandarus, ir kryžminė kvota visuomet būdavo palydima viso žandarmerijos personalo pašaipomis.

— Taigi sveikinu jus, kareivėli, — tarė žandarų vachmistras Sveikui. — Prisėskite, kelionėje, reik manyti, nuvargotė. Papasakokite gi mums, kur jūs einate?

Sveikas pakartojo, kad einas į Cekų Budejovicus, į savo pulką.

— Jūs, matyti, išklydote iš kelio, — su švelnia pašaipta tarė vachmistras. — Matot, jūs einate kaip tik iš Cekų Budejovicų, tą aš galiu jums lengvai įrodyti. Ties jumis kabo Cekijos žemėlapis. Pažvelkite: į pietus nuo mūsų yra Protivinas, dar labiau į pietus nuo Protivino — Glubokojė, o dar toliau — Cekų Budejovicai. Gal jūs einate ne į Budejovicus, o iš Budejovicų?

Vachmistras maloniai pasižiūrėjo į Sveiką.

Sis ramiai ir oriai atsakė:

— O vis dėlto aš einu į Budejovicus.

DIDŽIAJAME KARE

Tas buvo pasakyta tvirtiau negu Galilėjaus „O vis dėlto ji sukasil“, nes Galilėjus, be abejo, savo posakį ištarė būdamas labai įsikarščėjęs.

— Zinote ką, kareivėli! — vis taip pat maloniai tarė Sveikui vachmistras. — Turiu jus įspėti (o ir jūs patys galų gale padarysite tokią išvadą), kad viską neigiant jums pačiam bus sunku nuoširdžiai prisipažinti.

— Jūs absoliučiai teisūs, — tarė Sveikas. — Viską neigiant man pačiam bus sunku nuoširdžiai prisipažinti — ir priešingai.

— Taigi, jūs pats, kareivėli, jau pradėdote su manimi sutikti. Papasakokite man atvirai, iš kur jūs išėjote, kada pasukote į savo Budejovicus. Sakau „savo“, nes, matyti, egzistuoja dar kažkokie kiti Budejovicai, kurie yra kažkur į šiaurę nuo Putimo ir ligi šiol dar neįtraukti nė į joki žemėlapi.

— Aš išėjau iš Taboro.

— O ką jūs veikėte Taborė?

— Laukiau traukinio į Budejovicus.

— O kodėl jūs nevažiavote į Budejovicus traukiniu?

— Nebuvo bilieto.

KRYŽKELĖS

A. VIENUOLIS

VYRAI, TUOJAU ANT ŽIRGŲ!

Medininkų mergelės, tai nors pirštus nučiulpk...

Klaiku ir nyku girios gilumoje. Nesinori žmogui nei kalbėti, nei dainuoti, rūpi vien dairytis ir klausyti, apie ką giria ošia, kaip čiulba paukštaitės, ir visa tai imti tylomis galvon. Kartais girios gilumoje pasigirsta ir visai keistų garsų, bet ten geriau ir nežiūrėti...

Tačiau nebijo žemaičiai savo nykiųjų girių monų. Neslegia jų ir miško klaikuma. Girioje žemaičiai jaučiasi kaip namie. Čia nepuls jų nė uoslūs kryžiuočiai, neatras landūs lenkai, neatsibastys kalavijuočiai. Čia jiems niekas negresia: miške padeda ir dievai, ir girių monai. Girioje jie patys jaučiasi dievaiciais...

Ošia ir gaudžia bekrastė Žemaičių giria. Medžių viršūnėmis vėjelis vaikšto, o toje bekrastėje girioje, prie vieno tylaus ežerėlio, net knibžda lyg žmonių, lyg žvėrių, lyg kokių paslaptinių miško būtybių: barzdoti, žvėrių kailiais apsidangstę; čia basi, čia naginėti. Čia pat ganosi supančioti jų žirgai, driekiasi dūmai, kvepia gardžiais kepsniais... Visur čėža tik čėža, pusbalsiai šnekučiuoja visi susirūpinę ir kažko laukia. Prie vieno didesnio laužo sėdi nebejaunų barzdotų vyrų būrelis, kepa ant iešmų kepsnius ir šnekučiuoja.

— Ir nemanyk, Sudimantai, kad jie taip greit sugrįžtų: jau kas išbrovė į Medininkų sritį, tai dar ilgai ten paūžaus... Žiūrėk, jau kiek metų, kai Medininkuose nei lenko, nei kryžiuočio koja nebuvo, — kalbėjo bajoras Kinsgaila, grauždamas meškos šlaunies gabalą.

— Teisybė, bajorė, turtingas kraštas, kartą ir aš trunkiaus Medininkuose, — pradėjo girti Medininkų kraštą ir bajoras Keršys. — Atmenū, anais metais, kai mes su ordino maršalka ir mūsų kunigaikščių Vilnių ėmėme. Daužėme daužėme sienas, brovėmės brovėmės, ir kad nors nosies galiuką į pilį įkištum... Susitarėme keli bajorai, prieš mūsų prisidėjo dar kryžiuočiai, keletas svetimėšalių riterių ir, lengvai apsišarvavę, pasileidome į Medininkus. Tai kad žinotumėt, vyručiai, kurį tik kaimą pulsime, į kurią tik trobą įsiveršime — visur pilnos skrynios audeklų, rietimų, kailių, siūlų; nuo linų — klėčių lubos lūžta... O jau midučio šnekučio, raugintų grybų, džiovintos mėsos, žuvies, riešutų — tai nors vežimu vežk.

— Taip, midučio, žuvies ir grybų — nors vežimu vežk, o aukštaičių arkliukų tai nepalyginsi su mūsų kiais, — lyg suniekino bajorą Keršį bajoras Miškinis. — Mes irgi anais metais buvome išbrovę į Medininkus. Nušlavėme ir Lydos apylinkes. Prisigrobėme visokių gėrybių: ir rietimų, ir nuometų, ir sabalų kailių. Nemaža sučiupome ir arklių. Tiesa, arkliukai, rodos, ir gražūs, ir riebiūs, ir bėgti greitai, bet kai teko trauktis atgal, klampoti per raistus, tai ir kojų nebepavelka. Kitus tai taip pelkėse ir palikome...

— Ras kryžiuočiai turto Medininkuose ir be arklių, — svažėjo dar vienas bajoras.

— O jau mergelės moterėlės apie Medininkus, tai nors pirštus nučiulpk — vien čiulbuonėlės... — Ir jaunas bajorėlis patrynė delnus.

— Apie Lydą irgi, — pasigarsiaavo kitas.

— Nežinau, Lydoj nebuvau, bet kai apie Medininkus, tai...

— Čiulbuonėlės tai čiulbuonėlės, bet draskosi kaip katės. Matote, ką čiulbuonėlės bajorui padarė? — Ir jaunas bajorėlis, parodęs į primerkta akimi barzdotą vyrą, paaikškino: — Tai vis Medininkų čiulbuonėlės padarė.

Barzdotas vyras susiraukė, pajudėjo ir, pataisęs ugniakurę šaką, susakė:

— Tai, naktį puolėme, gal pamanė, kad kryžiuotis...

— Kad būtų pamaniusi, kad kryžiuotis, tai ir kitą akį būtų išvežusi, mat, pažino, kad žemaitis, tai ir pasigailėjo.

Visi nusikvatojo.

— Jos mums — ir tai nepasiduoda, o jau nuo kryžiuočių ginasi kaip katės.

— Narsios Medininkų bobos, ką ir kalbėti, jei

būtų jų valia, tai nebūtų apsileidusios lenkais, o dabar Jogaila visur savųjų prisodino. Ir Medininkuose radome lenkų būrelį.

— Smarkiai gynėsi?

— Nebuvo kada ir gintis: buvo susimetę vieni trobosna, kiti bažnyčion, bet kaip šeškus išrūkėm...

Prie kitų ugniakurų taip pat pulkavos vyrų būreliai: šnekučiavo, virėsi, kepėsi, kiti paleistų pievelėje arklių žiūrėjo, ar į mišką malkų, ar į ežerėlį vandens bėgiojo. Buvo ir tokių, kurie, rodos, niekuo nesidomėjo, o, sudribę medžių ūksmėje ir pasidėję sau po galva balnus ar šieno maišes, snaudė ir ilsėjosi.

Girios gilumoje sustaugė vilkas. Visi pritilo ir įsiklausė. Vilkas sustaugė antrą kartą, trečią, ir tuojau jam atsiliepė kiti vilkai, toliau ir arčiau.

Vyrai pašoko nuo ugniakurų, susikėlė snaudę po medžiais, ir visi įsiklausė.

Tai buvo sutartas žvalgų įspėjimas, kad yra koks pavojus.

Nepraėjo nė valandėlė, kai miške sutraškėjo pašausiai, šmestelėjo tarp medžių kamienų viena galva, kita, ir į aikštelę išėjo keletas vyrų.

— Kur Sudimantas? — paslaptinai paklausė vienas atjojusį.

Jį nuvedė pas Sudimantą.

— Bajore, jau grįžta, — tik pasakė vyras, ir jį iš visų pusių apspito smalsuoliai.

— Argi? Taip greit? — lyg nustebo, lyg nudžiugo Sudimantas ir paklausė: — Kur jie dabar?

— Koks pusdienis kelionės nuo mūsų. Jei tuojau išjosim, auštant susitiksim.

— O kaip jie grįžta?

— Iki Rittersverderio traukėsi vilkstine — vėliavomis, o dabar — kas sau: priešaky veža karo grobio vežimus ir varosi belaisvius.

— Ar daug karo grobio gurguolių?

— Apie ketvertą šimtų. Kiti nešasi grobio ir ant arklių.

— O belaisvių?

— Daug ir belaisvių — vienas su kitu surišti rankomis.

— Ir žvalgų daug?

— Jokių žvalgų nematyt, tik priešaky vežasi vieną armoją, ir šimtinė raitelių joja.

— Kas lydi belaisvius ir gurguoles?

— Broliukai ir samdyta kariuomenė.

— O riteriai?

— Riteriai jojo iš paskos; kiti buvo Rittersverderio užtrukę, ir jie pasivys savuosius diena vėliau.

— Kur Marquardo von Zalbacho vėliava?

— Nuo Rittersverderio visas vėliavas į vežimus sudėjo.

— Gal Marquardas pily pasiliko?

— Ne, Šarka sako, kad nepasilikęs. Sako, jojės kartu su Ragainės komtūru. Pily ryt poryt kunigaikščio laukia.

— O kur dabar Šarka?

— Prie Kūlgailio — seka kryžiuočius mišku.

— Vyrai, tuojau ant žirgų! — riktelėjo Sudimantas, pamatęs, kad apie juos prisirinko labai daug klausytojų. — O jūs, žygūnai, grįžkite atgal ir pasakykite Kūlgailiui, kad be manęs ne tik neuždindintų kryžiuočių, bet ir nesirodytų jiems. Suprantate? — įsakė Sudimantas žygūnams ir nusiuntė juos atgal.

Kai vyrai nusiskubino žirgų balnoti, vyresnieji vadai bajorai dar kurį laiką tarėsi ir ginčijosi. Sudimantas buvo griežtas ir žiaurus vadas, bet nieko rimtesnio nepradėdavo, pats gerai neapsvarstęs ir nepasitaręs su kitais kariais.

— Sudimantai, pirma reikia atmušti gurguoles ir paleisti belaisvius, o paskui jau, kai jie mus puls, susiimsime miške ir su riteriais, — pasakė savo nuomonę bajoras Kinsgaila.

— Tu, Keršy, kaip manai?

— Jei išblaškysime broliukus ir knechtus, tai nepabėgs ir gurguolės, o riterių mes vis vien atvirame lauke neįveiksime.

— O miške? — paklausė Sudimantas.

Lietuviai Advokatai

CLEMENT A. VOKET

(Vokietaitis)
41-40 74th STREET
Jackson Heights 73, N. Y.
Newton 9-6620

K. W. MICHELSON

87-14 111th Street
Richmond Hill 18, N. Y.
Virginia 6-6060

ST. BREDIS, Jr.

37 Sheridan Avenue
Brooklyn 8, N. Y.
APplegate 7-7083

A. J. WESLAN

16 Court Street
Brooklyn, N. Y.
TRiangle 5-6116

A. ANDRIUSKEVIČIUS

Laikrodininkas - Juvelyras
Didelis pasirinkimas
BRANGENYBIU
485 Grand Street
Brooklyn 11, N. Y.
Tel. EVERgreen 4-2318ALL LANGUAGES
TYPEWRITER Co., Inc.Lietuviškos ir angliškos
rašomosios mašinėlės
žemiausiomis kainomis:
Nuo \$30.00 ir t.t.Taip pat skaičiavimo
mašinos, mimeografai ir
kiti raštinės reikmenys.
119 WEST 23rd STREET
NEW YORK 11, N. Y.
Tel. CHelsea 3-8086

BILL'S BAR

(Buv. Atletų Klubo name)

W. OSIPAUSKAS

Savininkas

Geri gėrimai, geras maistas,
draugiška nuotaika168 MARCY AVENUE
Brooklyn 11, N. Y.
EV 4-9709

JOSEPH DOBROW

Real Estate - Insurance

NOTARY PUBLIC

580 Grand Street

Brooklyn 11, N. Y.

Tel. ST 2-8862

JGHN BALTADUONIS

Frankford Avenue

C A F E

1700 Frankford Avenue
PHILADELPHIA, PA.

CASINO THEATRE

210 F. 86th Street

New York, N. Y.

Nuo spalio 11 iki 17

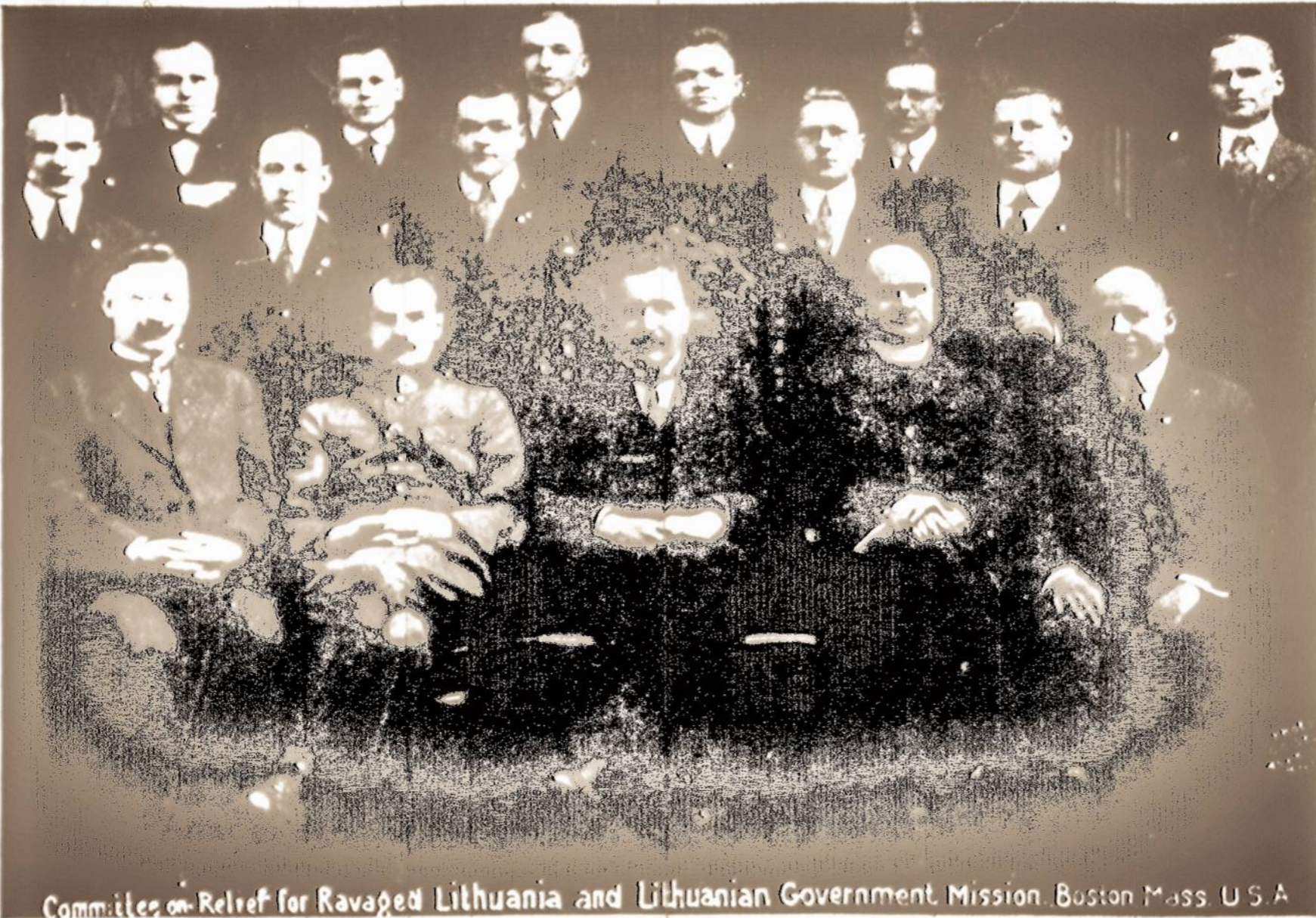
ROSEN IM HERBST

DIE FUR TIERE LEBEN

MOZART REIST DURCHS

SCHWABENHAUS

Iš Lietuvos Misijos Amerikoje laikų

Committee of Relief for Ravaged Lithuania and Lithuanian Government Mission Boston Mass USA

Kai Lietuvos Misijos nariai, J. Vileišis ir P. Žadeikis, lankėsi Bostone, ten jau buvo įsteigtas Komitetas Lietuvai Remti. Priešakyje: (sėdi) Mikas Petrauskas, majoras P. Žadeikis, J. Vileišis, kun. Urbonavičius ir Jankauskas. Antroje eilėje: (stovi) Šidlauskas, Valukonis, Kastantas Norkus, inž. Dembinas, A. Ivas, dr. Jakimavičius, adv. F. J. Bagočius, M. Venis ir kiti. Dauge- lis jų, įskaitant pačius Misijos narius, kaip žinoma, yra mirę. (G. C. Stuko nuotrauka)

SIŪLĖ SALDINIAIS IŠNUODYTI LENKUS...

Kartą Misijos nariams nuvykus su prakalbonis į Bostoną, J. Vileišis susipažino su advokatu F. J. Bagočium, kuris, nors buvo socialistas, bet jo širdyje nebuvo užgęsusi meilė savo gimtajam kraštui. Nuoširdus ir taktiškas J. Vileišis padarė labai gerą įspūdį adv. Bagočiui, vėliau tapusiam labai artimu ir nuoširdžiu Misijos darbų rėmėju. Jis savo iškalbin- gumu ir pažinimu paprastų žmo- nių daug prisidėjo prie Lietuvos paskolos bonų platinimo. Advoka- to F. Bagočiaus lydimas, J. Vileišis aplankė ir laikraščio Ke- leivio leidyklą. Nuo to vizito Ke- leivis skelbdavo Misijos atsi- šaukimus, bet apačioje vis padė- davo savo dar ilgesnius išve- džiojimus. Vėliau, pasibaigus paskolos bonų vajui, Keleivio redaktorius stengdavosi įrodinėti, kad Lietuvos paskolos bonai yra beverčiai, kad Lietuva yra perma- ža save valdyti ir t.t. Keleivis turėjo nemažai skaitytojų, kurių dalis patikėdavo toms laikraščio pasakoms ir jie, bijodami nuosto- lių, stengdavosi 50 ar 100 dol. vertės boną parduoti už pusę kainos. Pasitaikė, kad ir pats Keleivio redaktorių tokių bonų iš žmonių nusipirkęs parduodavo juos su geroku pelnu.

Lietuvos Misijos nariai, ypač J. Vileišis, sugebėdavo rasti sau artimų žmonių iš įvairių luomų. Iš pradžių buvo jaučiama, kad kai kurių parapijų klebonai ne- taip nuoširdžiai remė Misiją, bet kai Misijos nariai savo kelionėse viską išsiaiškino, tai iš ty

PRANAS NARVYDAS

abejojančių klebonų pasidarė ge- ri Misijos veiklos rėmėjai.

Į Misijos raštinę kasdien lan- kydavosi žmonių su įvairiais rei- kalais. Atsirado visokių keistuo- lių, ypač kai vyko kovos su len- kais. Jie siūlydavo visokių patar- imų, kaip nugalėti lenkus. Vien- nas kilęs iš Dzūkijos ir gerai ži- nąs visas apylinkių vietas. Jo planas: reikia priręngti šokoladi- nių saldainių su nuodais ir slap- tais, jam žinomais keliais perė- jus į lenkų pusę, ten pribarstyti ty saldainių; lenkai, jų užvalgę, susirgs, tuokart lietuviai padarys puolimą ir lenkams kaput... Kit- as siūlė Nemūnų povandeniniais laivais pervežti Lietuvos kariuo- menę į lenkų užimtą pusę ir smogti jiems iš užnugario... Visi tie patarimai buvo juokingi ir vai- kiški bet reikėjo žmones priimti. Jie nebuvo pamišėliai, tik menko išsilavinimo žmonės, su meile savo gimtajam kraštui. Jie gai- šindavo laiką ir J. Vileišis bū- davo kantrus, nors ir stengdavosi tokiais patarėjais, kaip galima greičiau atsikratyti, dažnai pa- siūsdavo juos į mūsų skyrių, kur man tekdavo užbaigti reikalą. Geriausias būdavo būdas, tai su- rašyti tuos jų patarimus ir paža- dėti persiųsti į Lietuvą kariuo- menei ar šauliams pasinaudoti.

Paskolos bonų vaju ritosi iš lėto, dažniausiai pirkdavo juos tie patys patriotai antru ar trečiu kartu, nes, kaip pasirodė, mūsų

pradžioje spėtasis 50 tūkstančių pirkėjų skaičius nė pusės nepa- siekė.

CONCORD STAMP

79 Warren Street, New York 7, N. Y.
BE. 3-6828

INGRAVED BAKELITE DESK SIGNS

- NEW ACCOUNTS
- INFORMATION
- RECEPTIONIST
- DEPOSIT REQUIRED
- DESK CLERK
- INDIVIDUAL NAMES, etc.

\$ 4.50

NEW ACCOUNTS

LAI DOTUVIU DIREKTORIAI

JUOZAS KAVALIAUSKAS

LICENSED PENNA AND NEW JERSEY
1601-3 SO. SECOND STREET, PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: DEwey 4-5136

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)
1113 MT. VERNON ST. PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: POplar 5-4110

LIETUVIŠKA DUONA - LIETUVIŠKAS SŪRIS LIETUVIŠKOS DEŠROS IR SKILANDŽIAI

JONAS ANDRULIS
Michigan Farm Cheese, Inc.
Fountain, Michigan

PETRAS LISAIUSKAS
64-09 Clinton Avenue
Maspeth, New York

LITHUANIAN BAKERY
131 Inslee Place
Elizabeth, New Jersey

Norintieji įsigyti šių skanių lietuviškų produktų, kreipiasi į jų gamybos genera- linį atstovą PETRĄ LISAIUSKĄ, 64-09 Clinton Avenue, Maspeth, New York.

Tel. TW 4-8087

DIDELĖS NUOLAIDOS LIETUVIAMS,
kurie pas mus perka drabužių medžiagas savo
gimtinėms į Lietuvą ir Sibirą pasiųsti.

VILNONĖS IR KITOKIOS MEDŽIAGOS
PALTAMS, KOSTIUMAMS IR ŠUKNELĖMS.

SUPERIOR PIECE GOODS CORPORATION
200 ORCHARD STREET NEW YORK 2, N. Y.
TELEFONAS AL 4-8319

PARK FLORIST
MATTHEW MAZEIKA,
 Savininkas

Gėlės pristatomos į bet kurias pasaulio vietas.

80-15 JAMAICA AVENUE
 (Skersai nuo Haven teatro)

WOODHAVEN 21, N. Y.
 Tel. Virginia 9-3112

REPUBLIC WINE & LIQUOR STORE

MARIJONA IR JURGIS JOKUBAIČIAI
 322 UNION AVENUE
 BROOKLYN 11, N. Y.
 Telefonas: EVERgreen 7-2089

SCHUYLER SAVINGS and LOAN ASSOCIATION
 of Kearny, N. J.

ĮSTEIGTA 1924 m.

Julius Paknis, President
 George Katilus, Vice-pres.
 Peter W. Velevas, Ex. Mgt.
 Joseph M. Belza, Treasurer
 Mrs. S. Dasker, Asst. Sec'y
 24 Davis Avenue
 KEARNY, NEW JERSEY

Atdara kasdien, išskyrus šėnadienius ir šventadienius, nuo 10 v. r. iki 3 v. p. p. Penktadienių vakaras nuo 6 iki 8:30.

MOKAMA 3

Kapitalas \$1,600,000

TRAUN'S BAR RESTORANAS IR BARAS
 AUGUST TRAUN, Savininkas

N. E. Cor. 7th ir Dauphin Street, PHILADELPHIA, PA.
 Telefonas: POplar 5-9785

LIETUVIŠKI SŪRIAI

Lietuviški sūriai, gaminami Michigan valstybėje yra švieži nes jie atgabenami lėktuvais:

Petro Lissausko krautuvėje taip pat galite gauti lietuviškos Boston Baking Co. gamybos duonos, lietuviškų desų ir šviežių, tiesiai iš fermos atvežtų kiaušinių. Lissausko krautuvėje gaunami tik švieži produktai.

PETRAS LISAUSKAS

64-09 CLINTON AVENUE MASPETH, N. Y.
 (Prieš Maspetho Lietuvių baznyčia) Tel. TW 4-8087

Draudimo reikalais, taksų paruošimas, Notarinių dokumentų tvirtinimui, kreiptis į **JUOŽĄ ANDRIUSĮ**

GENERAL INSURANCE BROKER - NOTARY PUBLIC
 Uzpildomi federaliniai ir valstybės taksai, tvirtinami dokumentai ir atliekami visu rusiu draudimai: gyvybes, namu, baldų, automobiliu, bizniu ir t.t. Geras Patarnavimas.
 87-09 JAMAICA AVENUE WOODHAVEN 21, N. Y.
 Kasdien iki 8 v.v. Sest. iki 6 v.v. Tel. Virginia 7-4477

TONIKAS VIDURIAMS

Cia yra naminė gyduolė: mišiny sėknų, žolių ir sėklių. Ji vartojama arba tos formoje nuo šių ligų: skilvio nevirškinimo, inkstų (kidney's), odos išbėrimo, gerklės užkimimo, plaučių uždegimo, vidurių liuosavimo, puslės ligų, širdies supykimo, šturpullavimo, persėlimo, dieglių, reumatizmo, bronchito, rožės, riemens deginimo, galvos skaudėjimo, sąnarių gėlimo, ir nuo daugelio kitų vidurių ligų. Šios arbatos svaras kainuoja \$4.00.

ALEXANDER'S CO.
 414 Broadway
 South Boston 27, Mass.

Fajamų mokesčių, buhalterijos ir apdraudos reikalais kreiptis į --- **FRANK DIMAS**

764 CYPRESS AVENUE RIDGEWOOD 27, N. Y.
 (Du blokai nuo Myrtle Ave. stoties, Canarsie line)
 Atdara kasd. nuo 3 v.p.p. iki 9 v.v. Sest. nuo 10 r. iki 6 v.v.
 Telefonai: EV 1-4774, MI 2-4076

FIRE - AUTO - LIABILITY - BURGLARY - GLASS PLATE

ROBERT F. NARK

APDRAUDOS SPECIALISTAS

26 Court Street Brooklyn 1, N. Y. MAin 4-6400
 700 Caroline Ave. N. Valley Stream, N. Y. Valley Stream 5-0783
 LIFE - HEALTH - ACC. HOUSEHOLD - COMPENSATION

LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBAS

Salės šokiams, vestuvėms ir kitokiems pobūviams prienamomis kainomis. Geriausi gėrimai pigiausiomis kainomis. Lietuviški maisto gaminiai. Patriotiniu organizacijų susirinkimams patalpos nemokamai. Visais reikalais kreiptis į klubo vedėją V. E. MIKALAUSKĄ.

280 UNION AVE BROOKLYN, N. Y.
 Telefonas: EVERgreen 4-9672

WINTER GARDEN TAVERN, Inc.

BARAS - RESTORANAS * VYTAUTAS BELECKAS, Sav.
 Salė vestuvėms, susirinkimams, parengimams.
 1783 MADISON STREET BROOKLYN 27, N. Y.
 (Prie Forest Ave. stoties, Ridgewoode) Tel. EV 2-9586

MISIŪNŲ DEGTINĖS KRAUTUVĖ

RAY'S LIQUOR STORE

Juozas ir Izabelė Misiūnai, sav.
 Didžiausias degtinės ir vyno pasirinkimas. Ivaiviausios rūšies amerikoniški ir importuoti gėrimai.
 103-55 LEFFERTS BLVD., RICHMOND HILL, N. Y.
 Telefonas: VIRginia 3-3544

BARAS IR RESTORANAS

JULIUS DAUGMAUDIS, Savininkas
 Stiklinis baras. Viena gražiausių užėigų Brooklyne.
 273 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
 Telefonas: EVERgreen 4-9533

NORITE GEROS -- MENIŠKOS FOTOGRAFIJOS

Portreto, šeimos, vaikų, (vairių progų - vestuvių, krikštynų, gimtadienių, pobūvių ir pan. nuotraukų, Jums geromis sąlygomis padarys **VYTAUTAS MAŽELIS**
 422 Menahan Street, Ridgewood, Brooklyn, N. Y.
 Tel. HY 7-4677

J. Markiewicz

AND SONS, INC.
 Laidotuvių Direktoriai
 15 TRUMBULL STREET New Haven, Connecticut
 Telefonas: LOcust 2-9229

KARLONAS

FUNERAL HOME
 Lietuviams tarnauja daugiau kaip 20 metų.
 280 CHESNUT STREET, New Britain, Connecticut
 Telefonas: 9-1181

ŠAUTUVAI

Kas tik medžioklės sportui reikalinga, yra gaunama mūsų krautuvėje. Mes parūpiname leidimus. Taip pat slunčiame šautuvus į Europą.
ZIRMO COMPANY

146 Park Row
 New York 7, N. Y.
 Tel. REctor 2-0231

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA

231 BEDFORD AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
 KOPLYCIA LAIDOTUVEMS Tel. EVERgreen 8-977

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)
 423 METROPOLITAN AVENUE BROOKLYN, N. Y.
 KOPLYCIA LAIDOTUVEMS Tel. EVERgreen 7-4335

MATHEW P. BALLAS FUNERAL HOME

MATHEW P. BALLAS ALB. BALTRUNAS-BALTON
 Direktorius Reikalų Vedejas
 660 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
 NOTARY PUBLIC Tel. STagg 2-5043

SHALINS FUNERAL HOME

F. W. SHALINS, Jr. J. B. SHALINS
 84-02 JAMAICA AVENUE WOODHAVEN, N. Y.
 KOPLYCIA LAIDOTUVEMS Tel. VIRginia 7-4499

AUGUST P. GUSTAS, Inc.

AUGUST P. GUSTAS, Prezidentas
 354 MARCY AVENUE BROOKLYN, N. Y.
 KOPLYCIOS SUTEIKIAMOS IR KITUR Tel. EVERgreen 7-4774

ROGERS FUNERAL HOME

P. RADZEVICIUS, Direktorius
 410 METROPOLITAN AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
 Telefonas: STagg 2-4409

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius (vairiems reikalams).

GERIAUSIAS

INSURANCE ir REAL ESTATE

PATARNAVIMAS PAS

ORMAN & MICHELSON

110-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N. Y.

Telefonas: VIRGINIA 6-1800

VIENYBĖ

J. Budrys, Lietuvos generalinis konsulas, su žmona dalyvavo New Yorko miesto suroštuose Karalienei Elzbietai II ir princui Philipui pagerbti priešpiečiuose, Waldorf Astoria viešbutyje.

J. Ginkus, New Yorko ir New Jersey Balfo vajuos organizatorius, kviečia susirinkimą, spalio 25 d. 7:30 val. vak. Balfo patalpose, 105 Grand St., Brooklyne. Tik ką grįžęs iš Europos Balfo pirmininkas kan. dr. J. B. Končius paaiškina apie lietuvių šalpos problemas Europoje.

Alg. Gustaitis, rašytojas, mūsų bendradarbis Los Angeles, Cal., buvo atvykęs į New Yorką aplankyti savo giminių, draugų bei pažįstamų. Ta pačia proga svečias lankėsi ir Vienybės įstaigoje.

Inž. Alf. Racevičius ir jo žmona Magdalena, buvusi Vizgirdaitė, susilaukė sūnaus, kurio krikštynos bus vėliau.

Vladas Dirnas ir jo žmona Rožė spalio 15 d. Belecko salėje Brooklyne turėjo savo sūnaus Vinco krikštyną puotą, kurioje dalyvavo gausūs svečių būrys.

Alice Lukas, buvusi Blake, neseniai įvykusių jungtinių progų buvo pagerbta Moterų Vienybės socialiniame susirinkime. Sekantis Moterų Vienybės susirinkimas bus lapkričio 5 d. Damų namuose, Woodhavene.

V. Jonuškaitė, E. Legeckienė ir A. Merker praeitą savaitę dalyvavo 7 tautų moterų atstovių pasitarime, kuris įvyko rumunės Manilos bute.

A. Senikas, V. Abraitis, J. Ginkus, V. Rastenis, S. Gudas, E. Čekienė ir J. Baltuvienė, tautinių organizacijų atstovų susirinkime išrinkti į komitetą Lietuvos nepriklausomybės atgavimo 40 m. sukakčiai paminėti.

L. Bieliukienė, V. Leskaitienė ir E. Čekienė spalio 28 d. atstovaus lietuvių moteris New Yorko miesto mero R. Wagnerio rezidencijoje ruošiamame priėmime Tarptautinės Moterų Parodos progą.

V. Rastenis, LNF pirmininkas vyksta į Margučio 30 metų jubiliejinę šventę, kuri įvyks spalio 27 d. Chicagoje.

TARPTAUTINĖ MOTERŲ MENO IR PRAMONĖS PARODA

Lapkr. 4 d., 12 val., New Yorke, Park Ave. ir 34 gatvės kampas atidaroma TARPTAUTINĖ MENO IR PRAMONĖS PARODA. Dalyvauja apie 30 tautų moterų, jų tarpe ir lietuvių.

Parodą atidarys New Yorko miesto meras R. Wagner ir ji tęsis visą savaitę 4-10 d. d. Kiekvieną dieną vyks tautų muzikos pasirodymai. Lietuvių programa bus lapkričio 10 d., 1-2 val. p. p.

Tarp kitų mūsų liaudies meno eksponatų, šiemet bus praktiškai demonstruojamas staklemis audimas.

Visa lietuviškoji visuomenė kviečiama gausiai atsilankyti iš

anksto įsigijant bilietus pas visas Liet. Mot. Ats. Klubo nares, pas J. Ginkų ir kt., nes perkant prie įėjimo yra brangiau ir lietuvių negauna nuolaidos.

Liet. Mot. Ats. Klubu Valdyba

PROFESORIŲ IR STUDENTŲ DĖMESIUI

Kai kurie pietryčių Azijos kraštai, kaip Burma, Indija, Pakistanas, Vietnamas, taip pat Hong Kongas, jieško profesorių, bei lektorių.

Taip pat yra galimybė tuose kraštuose Rytų studijoms – kalboms, istorijai, filosofijai, archeologijai – gauti stipendijų.

Suinteresuoti profesūra ar stipendija tesikreipia į Lietuvos Laisvės Komitetą (Committee for a Free Lithuania), 70 Fifth Ave., New York 11, N. Y.

SANTARIEČIŲ DĖMESIUI

Visiems santariečiams pranešama, kad sekantis N. Y. Santaros skyriaus susirinkimas įvyks spalio 27 d. (sekmadienį), 12:15 val. Apreiškimo parapijos mokykloje (North 5th Street ir Havemeyer). Visi santariečiai prašomi dalyvauti.

ALIAS New Yorko skyriaus narių susirinkimas įvyks lapkričio 2 d. (šešt.), 7:30 val. vak. Lietuvių Atletų Klubu salėje, 1332 Halsey Street, Brooklyne. Inž. J. Bilėnas skaitys paskaitą „Atomiai reaktoriai“.

Šį penktadienį, 8 val. vak. Angelų Karalienės Parapijos salėje įvyks Studentų Sąjungos susirinkimas. Po susirinkimo bus šokiai.

Spalio 27 d. lietuvių protestantų Šv. Jono vardo bažnyčioje, 197 Maujer Street, Brooklyne, bus laikomos pamaldos lietuviams. Pamaldas laikys klebonas kun. P. Dagys.

Tą pačią dieną, 3 val. p. p. lietuvių protestantų parapija minės 6 metų sukaktį.

New Jersey piliečiai yra patenkinti Gubernatoriaus Meynerio valdžia

Gubernatorius Robert B. Meyner su New Jersey lietuvių demokratų vadais, buvusiais valstybės legistatūros nariais, adv. Kaziu Pauliu (kairėje) ir adv. Alg. Salven-Silvestravičium.

Gubernatoriaus Roberto B. Meynerio administracija yra laikoma viena teisingiausių, praktiškiausių ir ekonomiškiausių. Veiklusis gubernatorius Meyneris, kurio tikslas kalbėti darbais, ne žodžiais, įrodė, kad gera valdžia įmanoma tik tada kai jos pareigūnai yra teisingi ir gabūs asmenys.

Skirdamas tinkamus asmenis tinkamoms pareigoms, gubernatorius Meyneris yra parinkęs visą eilę imigrantų sūnų ir dukterų, daubar dirbančių įvairiuose Valstybės departamentuose. Pats būdamas imigrantų sūnus, jis ypač vertina jų gabumus ir supranta jų problemas. Jis ne tik pašalina bet kokią diskriminaciją Valstybės Civilinėje Tarnyboje, bet taip pat patvarkė, kad Darbo ir Industrijos Departamento leidimus gaunančios privačios darbininkų samdomo agentūros savo aplikacijose nežymėtų tautinės kilmės, rasės arba religijos klausimų.

Gubernatorius Meyneris ir kitais atvejais yra pagerinęs gyvenimą New Jersey. Nuo 1954 m. sausio mėn., kai Meyneris pradėjo eiti savo pareigas, jis pašalino organizuotus gemblerius ir raketierius iš Valstybės, be to, sutvarkė įstatymų vykdymo agentūras į vieną gerai suderintą organizaciją.

New Jersey Piliečių sveikatos

bei gerovės atžvilgiu jis taip pat suteikė didelę kontribuciją. Dabar žymiai didesnis piliečių skaičius yra apsaugotas nuo darbdavių apsileidimo pramonėje, be to, žiūrima, kad nebūtų pavojaus žmonių sveikatai radiacijos sukeltųjų ligų atveju ir, aplanai, griežtos įstatymų vykdymo priežiūros dėka, pakeltas sveikatos lygis.

Švietimo srityje, gubernatorius Meyneris pasirūpino padidinti mokinių skaičių Valstybės mokyklose. Valstybės pagalba švietimui patrigubinta ir, be to, didinama mokytojų skaičius. Tuo pačiu kartu mokesčių mokėtojai atleidžiami nuo bendro 56% vietos mokyklų mokesčių pakėlimo.

Žodžiu, gubernatorius Meyneris yra parūpinęs didesnę ir geresnę patarnavimą New Jersey visuomenei su esamomis pajamomis, tuo pačiu kartu mažindamas Valstybės skolas. Ir jis sugebėjo tai padaryti, nesinaudodamas valstybiniais spardavimo ir pajamų mokesčiais.

● Praeitą antradienį New Yorko buvo susirinkusi SLA Vykdomoji Taryba metinio posėdžio. Dalyvavo prezidentas P. Dargis, J. Maccina, dr. M. J. Vinikas, N. Guigienė, E. Mikužiūtė, adv. S. Briedis ir dr. S. Biežis.

LIETUVIŲ AMERIKOS PILIEČIŲ KLUBO BROOKLYNE AUKSINIS JUBILIEJUS - BANKETAS

ĮVYKS

Spalio - October 26 d.

KLUBO NUOSAVOSE PATALPOSE

280 Union Avenue

Brooklyn, N.Y.

PROGRAMA

1. Minėjimas
2. New Yorko Skautų Vyčių Oktetas
3. Banketas
4. Šokiai, grojant R. Butrimo orkestrui

Pradžią 6 valandą vakaro

MALONIAI KVIEČIAME DALYVAUTI

Bilietai gaunami Klube pas V. Mikalauską

JUBILIEJAUS RENGIMO KOMISIJA